

CURIERUL ADVENTIST

MAI 2021: CELE PATRU OBIECTIVE ALE RUGĂCIUNII + ADEVĂRUL PREZENT AL EDUCAȚIEI ADVENTISTE + UN APEL SOLEMN AL DOMNULUI HRISTOS + SFÂNTUL GHEORGHE ȘI-A PIERDUT DRAGONUL + JUDECATA DIVINĂ, AȘA CUM O PREZINTĂ SFINTELE SCRIPTURI + IMPERIALISMUL MESIANIC

REVISTĂ LUNARĂ DE INFORMAȚII ȘI INSPIRAȚIE PENTRU AȘTEPTĂTORII REVENIRII DOMNULUI HRISTOS

**Comitetul de bilanț – Uniunea de Conferințe,
21 aprilie 2021**

„Iată, Eu vin curând...”

Misiunea noastră este să-L înălțăm pe Domnul Isus Hristos prin prezentarea de experiențe ale dragostei Lui nemărginite, de articole și știri, ajutându-L astfel pe cititor să-L cunoască mai bine pe Mântuitorul și să aibă o speranță vie în apropiata Lui revenire.

ZCM online:

25 - 26 mai, 24 h/zi

ZCM call - center:

25 - 26 mai, orele 8:00 - 22:00

ZCM librării:

25 - 26 mai, orele 9:00 - 18:00

evs
editura viață și sănătate

Anul XCVIII, MAI 2021. Publicația oficială a Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea din România.
Apare lunar, sub coordonarea Comitetului Uniunii.

Director Balla Lorand; Redactor-șef Teodor Huțanu; Coordonator ediție limba maghiară Ernest Szász; Consultanți: Aurel Neațu, Georget Pîrlitu, Emil Jigău, Mihai Maur, Tiberiu Nica, Robert Mandache, Viorel Răducan, Iosif Pașca, Gabriel Ban; Colaboratori speciali: Romică Sirbu, Dragoș Mușat, Gelu Poenariu, Florian Ristea, Marius Andrei; Redactor web Marian Mihai; Lectura manuscrisului Adrian Neagu; Redactor-corector Livia Mihai; Tehnoredactor Irina Toncu; Adresa de corespondență: Curierul Adventist, str. Erou Iancu Nicolae nr. 38-38A, Voluntari, jud. Ilfov, cod 077190; E-mail curierul@adventist.ro; Website www.curieruladventist.ro; Imprimare Tipografia Viață și Sănătate, Șos. Cernica nr. 101, Pantelimon, jud. Ilfov, Tel. 021/323 00 20; Fax 021/323 00 40

ISSN 1220-6725

MESAJUL PREȘEDINTELUI

„Cine este chemat la o slujbă să se țină de slujba lui. Cine învață pe alții să se țină de învățătură. Cine îmbărbătează pe alții să se țină de îmbărbătare. Cine dă să dea cu inimă largă. Cine cârmuiește să cârmuiască cu râvnă. Cine face milostenie s-o facă cu bucurie.” (Romani 12:7,8)

Pastorii care slujesc ca administratori și directori de departament împletesc în activitatea lor responsabilități pastorale și atribuții de tip managerial. Este foarte adevărat că, atunci când ești chemat să slujești ca pastor, nu ești pregătit să faci față și provocărilor administrative încredințate de către biserică. Dar prin harul Său, Dumnezeu ne oferă daruri spirituale complementare și ajungem să gândim fiecare sarcină îndeplinită atât din perspectiva pastorală, cât și din cea administrativă.

Dincolo de aceasta, cred că este foarte important ca fiecare povară să fie purtată de o echipă. Din acest punct de vedere, fiecare membru al comitetului executiv este deosebit de important în dinamica împlinirii mandatului încredințat de către Dumnezeu bisericii Sale.

Rapoarte complementare

Voi preciza mai întâi perspectiva administrativă, care e sintetizată sub formă de activități zilnice și lunare la adresa **presedinte.adventist.ro**. De la ultimul raport înaintat forului național de conducere al bisericii, în data de 23 noiembrie 2020, am adresat bisericii, spre informare, la începutul fiecărei luni, un document scris, o **sinteză a activității** mele publice. De asemenea, la sfârșitul anului 2020, într-o comunicare video, am prezentat bisericii un **sumar al deciziilor** Uniunii de Conferințe în anul pandemiei. Raportarea s-a realizat și prin intermediul altor mesaje video sau scrise, 19 în total, în perioada la care facem referire în acest dosar. Prin urmare, voi trece cu vederea aspectele care au fost deja menționate, cu speranța că transparența în procesul de comunicare face bine și este utilă prin informațiile aduse.

În ce privește activitatea pastorală, audiențele, consilierea colegilor, ședințele comitetului local și numele bisericilor vizitate, acestea se regăsesc în **Agenda** cu activitățile zilnice și săptămânale.

Preocupări esențiale

Colegii din comitetul Uniunii au pregătit strategia de programe din Anul lucrării personale 2021–2022. Prin Departamentul Lucrare Personală, s-a constituit un grup de lucru din care fac parte: rectorul Universității Adventus, directorii de la Centrul Media Adventist, Editura Viață și Sănătate, Semnele Timpului, ADRA România, și cei ai departamentelor Sola Scriptura, Isprăvnicie și Misiune.

Prin Departamentul Comunicare, familia bisericii a primit **ghidul oficial** cu privire la imunizare. Am transmis punctul de vedere oficial – decizia cu privire la vaccinare este individuală, liberă și voluntară și trebuie luată după consultarea cu medicul de familie și după cercetarea personală a subiectului în lumina Bibliei și a Spiritului Profetic.

CUPRINS

3 Comitet bilanț Uniunea Română

Aurel Neațu

Mesajul președintelui

6 Comitet bilanț Uniunea Română

Georgel Pîrlitu

Raportul secretarului

8 Comitet bilanț Uniunea Română

Emil Jigău

Raportul trezorerului

12 Libertate religioasă

Dan Constantinescu

Represiunea exercitată de regimul comunist asupra pastorilor Bisericii Adventiste

15 Spiritual

Árpád Kovács

Cele patru obiective ale rugăciunii

18 Educație

Emanuel Sălăgean

Adevărul prezent al educației adventiste (IV)

20 Spiritual

Ștefan Radu

Un apel solemn al Domnului Hristos

22 La odihnă

Ion Geantă

23 Biografii

Cristian Trenchea

Andrews – al patrulea pionier fondator al adventismului de ziua a șaptea

24 Istoria creștinismului

Benone Lupu

Sfântul Gheorghe și-a pierdut dragonul

26 Doctrină

Emilian Niculescu

Judecata divină, așa cum o prezintă Sfintele Scripturi

28 Teologie

Florin Lăiu

Imperialismul mesianic (V)

31 Pagina copiilor

Alina Chirileanu

Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea din România și-a exprimat îngrijorarea cu privire la introducerea educației sexuale în școli, cu denumirea de „**educație sanitară**” și a reiterat ferm ideea că părintele este și trebuie să rămână principalul responsabil pentru copilul său, cu atât mai mult în chestiuni delicate sau controversate.

După numărul Bibliilor comandate, Departamentul Tineret a creat un interes considerabil pentru proiectul „Citește Biblia pentru prima dată”. De asemenea, cred că o activitate de impact real în rândul tinerilor va fi serialul „Sens”, în colaborare cu Hope Discovery România. Această evanghelizare în format original, creată de tineri pentru tineri, a fost înregistrată și editată, urmând să fie difuzată peste doar câteva zile, începând cu data de 30 aprilie.

Perioada a fost marcată de două serii de conferințe biblice. Mai întâi cea pentru publicul maghiar, în perioada 19–28 februarie, prin Departamentul Grupuri Etnice, sub genericul „Eu sunt”. Cealaltă a fost organizată la cerere, prin Departamentele Misiune, Comunicare și Internet, alături de Speranța TV, cu genericul „Isus a zis...”. Programul a îmbrățișat perspectiva conferințelor în format live, cu public. Din perspectiva bisericii, conferințele au început a doua zi după finalizarea adunărilor electivă în cinci din șase regiuni ale țării.

Ca de obicei, procesul electiv a afectat temporar calendarul evenimentelor, pentru că structurile noastre de conducere sunt

interconectate destul de strâns și relaționează zilnic. În timp, conferințele pastorului Daniel Olariu au câștigat popularitate, iar noua echipă de la nivelul Departamentelor Comunicare și Internet a început să devină funcțională.

Pentru cele trei serii de evanghelizare amintite, personalul angajat și directorii de la Speranța TV au depus eforturi considerabile ca să asigure înregistrarea și difuzarea programului pe post și pe rețelele de socializare.

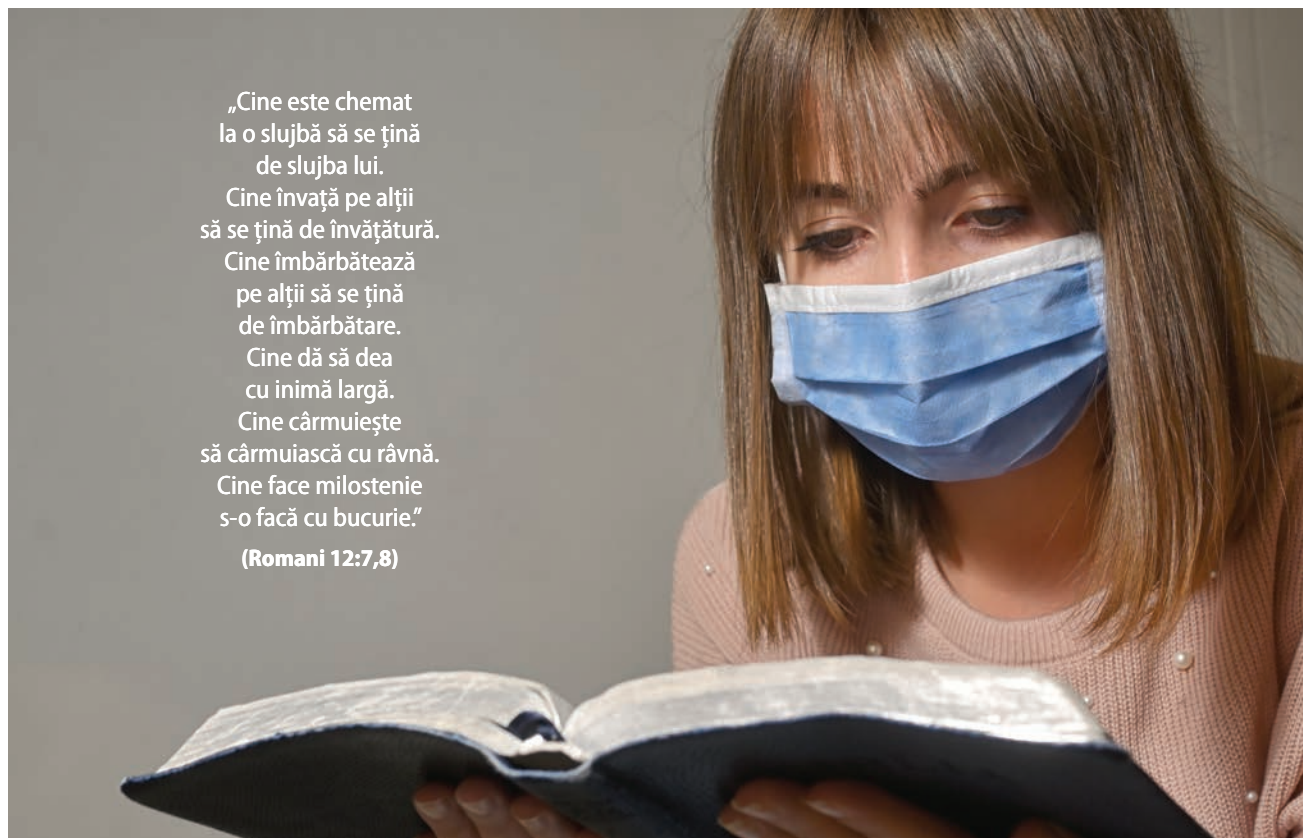
De fapt, pentru fiecare slujitor al lui Dumnezeu, perioada a fost solicitantă, iar pandemia a pus presiune asupra resurselor umane. Totuși, colegii care coordonează diferitele ramuri ale lucrării au găsit soluții să mențină ritmul și chiar să dezvolte proiecte noi.

Departamentul Publicații a produs cartea *Vie Împărăția Ta!*, comandată în aproximativ 45 000 de exemplare, la un preț subvenționat de Uniune și/sau Conferințe.

Asociația Pastorală a organizat prima întâlnire virtuală a prezbiterilor din țară. A fost o întâlnire națională desfășurată pe Zoom, la care au fost prezente aproape 450 de persoane din toate părțile țării. Prin același departament, s-a pus

„Cine este chemat
la o slujbă să se țină
de slujba lui.
Cine învață pe alții
să se țină de învățătură.
Cine îmbărbătează
pe alții să se țină
de îmbărbătare.
Cine dă să dea
cu inimă largă.
Cine cârmuiește
să cârmuiască cu râvnă.
Cine face milostenie
s-o facă cu bucurie.”

(Romani 12:7,8)

la dispoziție pentru prezbiteri o carte cu predici (resursă tipărită), utilă celor care propovăduiesc la amvoanele adventiste. S-a finalizat instruirea în psihoterapie cognitiv comportamentală a grupului de pastori și angajați ai bisericii, prin acordarea dreptului de liberă practică și începerea supervizării pentru un număr de aproximativ 25 de colegi pastori.

Salut inițiativa pasturilor și a educatorilor de a deschide școli adventiste în Piatra Neamț, Arad, Târgoviște și Iași. Departamentul Educație oferă resurse video pentru cadrele didactice adventiste și, de asemenea, consiliere legislativă pentru continuarea construcțiilor, amenajarea clădirilor și alcătuirea dosarului de autorizare/acreditare pentru instituțiile de învățământ preuniversitar.

Departamentul Trezorerie a monitorizat cu profesionalism situația financiară, oferind trimestrial situația la zi a fondurilor bisericii de la nivelul întregii țări. Preocuparea pentru a asigura resursele necesare susținerii angajaților și proiectelor misionare – multe dintre ele adaptate pandemiei de COVID-19 – a constituit o provocare permanentă de care, cu ajutorul lui Dumnezeu, serviciul financiar-contabil s-a așchitat cu succes. Tot în această perioadă s-a dat startul proiectului de renovare și consolidare a Centrului Bisericii de la Stupini, Brașov. În ședința curentă, facem o propunere finală în acest sens pentru mansardare și creșterea capacității de cazare.

În cadrul Secretariatului, s-a evaluat regulamentul adunărilor electivă la nivel de Conferințe și ulterior s-a actualizat. De asemenea, s-a început un proces de analizare a statutului de funcționare a bisericii, cu aceleași obiective de actualizare, prin comisia de statut, în consultare permanentă cu departamentul juridic. În pandemie s-a remarcat numărul crescut al ședințelor de comitet local sau executiv și, implicit, faptul acesta a generat noi solicitări în Departamentul Secretariat.

Foarte mult am apreciat activitatea desfășurată la nivelul instituțiilor noastre și, de asemenea, modul exemplar în care și-au adaptat metodele de slujire la noile condiții. Centrul Media Adventist, ADRA România și Editura Viață și Sănătate au continuat, prin programe, proiecte și resurse, să ofere hrană spirituală și chiar fizică. În cazul colegilor de la ADRA, aceștia au continuat să aducă speranță și liniște sufletească pentru multe inimi tulburate. Organizarea cursurilor on-line, la Universitatea Adventus și în celelalte instituții adventiste de învățământ a necesitat eforturi suplimentare și indicii de integrare eficientă în mediul pandemic.

Sesiunile electivă

În viața bisericii, luna martie din anul 2021 are o importanță deosebită prin seria celor cinci adunări electivă la nivel regional. Dumnezeu a chemat la conducerea lucrării noi slujitori și, de asemenea, a întărit chemarea unora care aveau responsabilități administrative.

Dincolo de pregătirile regulamentare și de solicitarea avizelor necesare pentru organizarea sesiunilor generale în pandemie, am simțit nevoia de a mă adresa familiei spirituale a bisericii printr-un apel public la **rugăciune**. Am fost implicat personal în luarea unor măsuri de adaptare, pentru ca lucrările să se poată desfășura în bune condiții. Prin decizia Comitetului Executiv al Uniunii de Conferințe, s-au implementat unele proceduri de transparentizare și eficientizare a votului în grupele de lucru.

Invitația pentru cei aproximativ o mie de delegați la adunările electivă a fost să dezvoltăm împreună o cultură a responsabilității, a transparenței și a onoarei. În calitate de membru al comitetului de numiri, am ales să nu mă exprim prin vot în dreptul niciunui nume. O practică din același registru au avut și unii slujitori ai Evangheliei, care au preferat ca uneori să nu se folosească de drepturile pe care le aveau (1 Corinteni 9:12).

Întotdeauna, procesul electiv generează schimbări, mai mici sau mai mari. Mentalitatea adventistă este obișnuită cu acestea, pentru că schimbările fac parte din modul nostru de a funcționa. Dincolo de aceasta, am remarcat o atmosferă bună în comitețele de numiri și un sentiment general de mulțumire în dreptul delegaților. Expresiile prin care aș caracteriza sesiunile au fost „spirit bun”, „libertate de exprimare”, „respect față de opinia celorlalți”. În comitețele de lucru, delegații s-au simțit liberi să decidă transparent, fără a fi supuși unor influențe externe.

După finalizarea alegerilor, rugăciunea mea este ca membrii comitețelor din structurile regionale să fie părtași firii dumnezeiești și, alături de corpul pastoral, prezbiterii și toți credincioșii să primească din belșug intrare în Împărăția veșnică a Domnului și Mântuitorului nostru Isus Hristos (2 Petru 1:4,10,11). Dumnezeu să-i întărească, și noile echipe de lucru să dobândească rapid coeziune și forță de lucru!

O primă concluzie

Mai departe, în filele dosarului, veți regăsi esența anului trecut, din punctul de vedere al autorilor. Domnul Dumnezeu să primească dorințele noastre de zidire a bisericii și faptele noastre să fie plăcute înaintea Domnului.

„Natura omenească este așa de fragilă, de ignorantă și de predispusă la o înțelegere greșită, încât fiecare trebuie să fie atent la felul în care îl apreciază pe celălalt. Noi nu cunoaștem ce înrăurire au faptele noastre asupra experienței altora. Ceea ce facem sau spunem poate să ni se pară de o mică importanță, dar, dacă ochii noștri s-ar deschide, am vedea că de aceasta depind rezultatele cele mai importante, în sens bun sau rău.” – Ellen White, *Slujitorii Evangheliei*, p. 473 ■

Aurel Neațu, președinte, Uniunea de Conferințe a Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea din România

RAPORTUL SECRETARULUI

„Legea Domnului să fie totdeauna în gura ta; căci cu mână puternică te-a scos Domnul din Egipt.” (Exodul 13:9)

După ieșirea miraculoasă din Egipt, Dumnezeu îl instruiește pe Moise să stabilească anumite sărbători care aveau ca principal obiectiv păstrarea vie, în memoria colectivă, a intervențiilor lui Dumnezeu.

Un popor de sclavi scapă de jugul robiei nu datorită iscusinței lor, ci datorită unei mâini divine care dirijează evenimentele și natura într-un mod supranatural. Era foarte important ca acest popor să nu uite niciodată că eliberarea sa a fost un dar nemeritat al lui Dumnezeu pentru ei și, mânați de recunoștință, să trăiască provocările ce-i așteptau, adăpostiți sub această mână nevăzută care i-a scos din Egipt.

Anul 2020 a fost un an care nu va fi uitat curând. Virusul care a afectat întreaga planetă a zdruncinat din temelii chiar și cele mai puternice guverne și sisteme de sănătate, așezând în patul de pulbere al pământului peste 3 000 000 de oameni.

În mijlocul acestei catastrofe planetare, Biserica Adventistă din România, deși nu a fost ocolită de efectele pandemiei, constată totuși că mâna care a scos din Egipt acel popor de sclavi ne-a protejat din multe puncte de vedere.

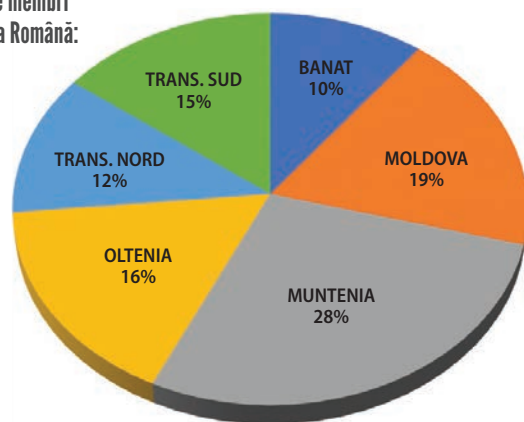
Pentru început vă invit să privim asupra câtorva date statistice ale Bisericii Adventiste la nivel mondial și la nivel de diviziune, după care să privim Biserica Adventistă din România în tabloul celor 365 de zile ale anului 2020.

Date statistice

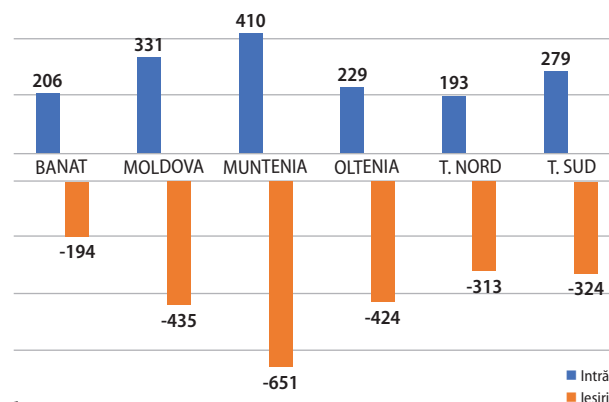
La 31 decembrie 2020, Uniunea Română număra 62 251 de membri, împărțiți în cele șase Conferințe astfel:

2020	Membri 01.01	Intrări					Ieșiri					Membri 31.12	Biserici	Grupe
		Botez	Rebotez.	Mărturis. credință	Scrisoare rec.	Ajustări	Scrisoare rec.	Deces	Excludere	Ștergere	Ajustări			
UNIUNEA ROMÂNĂ	62 934	988	36	36	435	153	426	1248	198	12	457	62 251	1 075	245
Conferința BANAT	6 524	144	6	11	35	10	44	114	16	0	20	6 536	106	46
Conferința MOLDOVA	11 697	227	6	4	75	19	86	229	42	0	79	11 593	241	43
Conferința MUNTENIA	17 580	191	6	12	110	91	87	331	61	12	160	17 349	262	57
Conferința OLTENIA	10 476	142	9	3	57	18	55	254	47	0	68	10 281	183	56
Conferința TRANS. N.	7 409	110	5	5	67	6	76	140	18	0	79	7 289	129	15
Conferința TRANS. S.	9 248	174	4	1	91	9	79	180	14	0	51	9 203	154	28

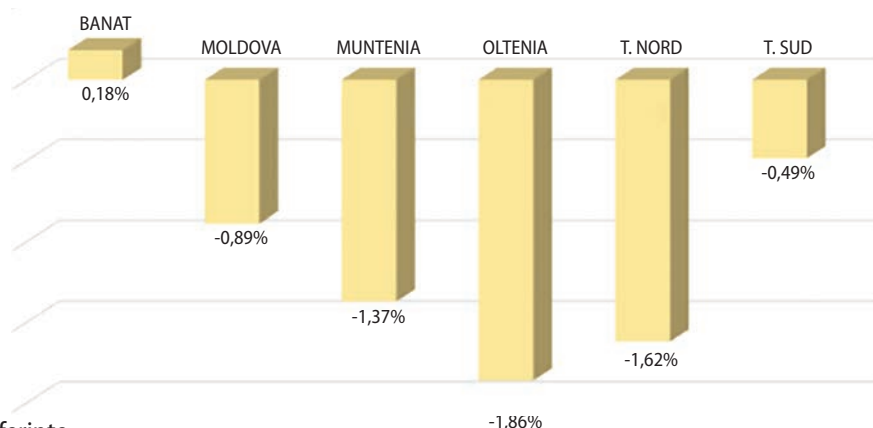
Numărul de membri din Uniunea Română:

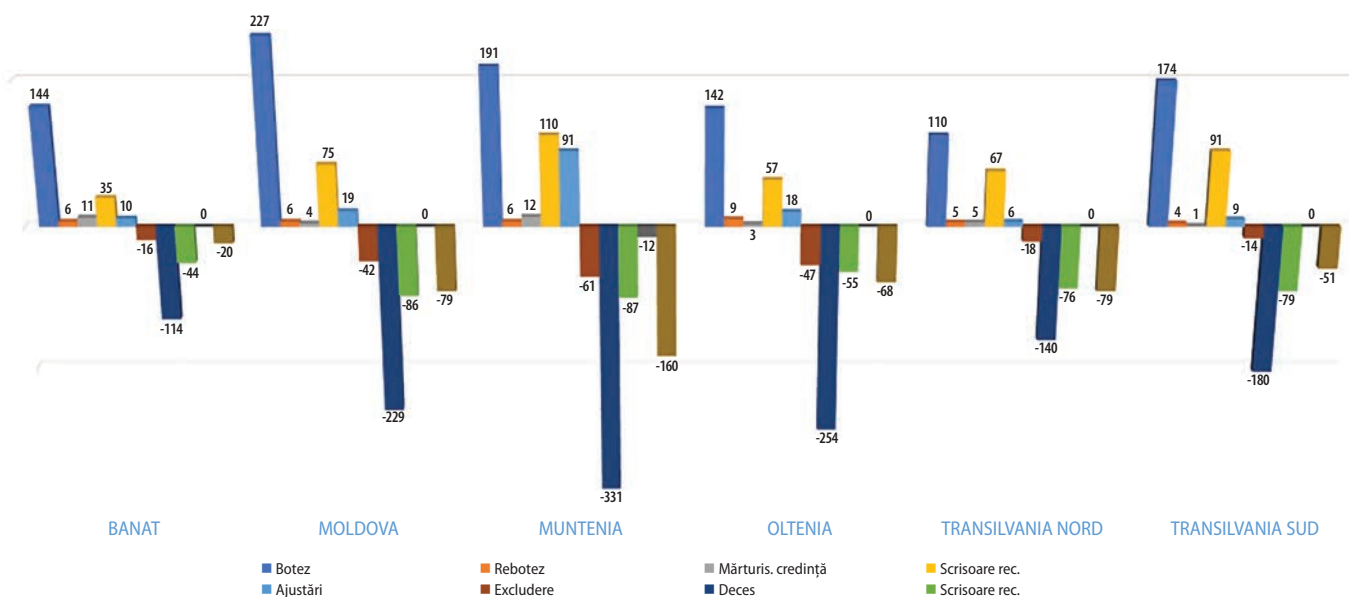
La începutul anului, biserica număra 62 934 de membri, iar la finele acestuia număra 62 251 de membri. Rezultă un minus de 693 membri, detaliat pe Conferințe în graficul alăturat.

Scăderea aceasta poate fi analizată ținând cont de proporția din numărul de membri inițial, pe fiecare Conferință:

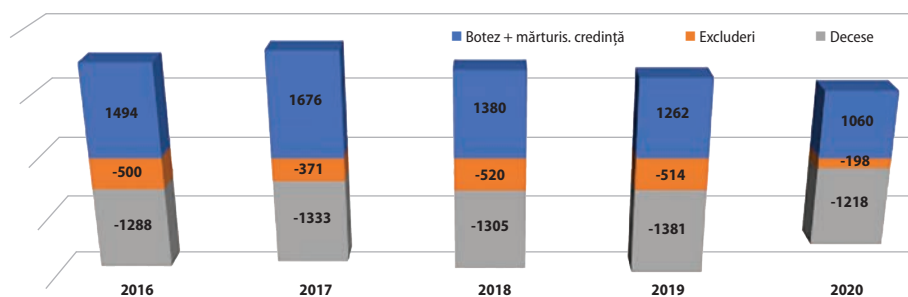

Graficul Intrări – ieșiri, pe categorii, pe Conferințe

Analizând ultimii cinci ani, remarcăm amprenta acestui an special în viața bisericii, sub mână ocrotitoare a lui Dumnezeu:

- botezurile sunt mai puține;
- excluderile sunt mai puține;
- decesele sunt mai puține.

Biserica din România constată că și în acest an mâna lui Dumnezeu a fost cu ea. Nu știm ce va urma, dar credem că Dumnezeu o va binecuvânta. ■

Georgel Pîrlitu, secretar, Uniunea de Conferințe a Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea din România

RAPORTUL TREZORIERULUI

La 11 februarie 2020, Organizația Mondială a Sănătății (OMS) a anunțat că numele bolii cauzate de noul coronavirus este „coronavirusul 2 al sindromului respirator sever acut – SARS-CoV-2”, iar pe 11 martie a declarat pandemia de coronavirus. Încă se credea că epidemia putea fi oprită cu ușurință. În scurt timp însă, omenirea s-a trezit la realitate, confruntându-se cu numeroase infectări, decese și pierderi ale locurilor de muncă. Urma să intrăm în „cea mai gravă recesiune” (conform FMI) de la criza economică mondială de acum aproximativ 90 de ani. Aveau să se intensifice discuțiile despre modul în care se poate găsi un echilibru între salvarea vieții oamenilor și salvarea economiei.

Criza economică generată de pandemia de coronavirus a afectat semnificativ situația finanțelor publice la nivel glo-

bal, după ani de creștere economică solidă, în care bugetele statale s-au aflat pe un trend general de consolidare. În acest context de instabilitate, am privit cu interes maxim evoluția financiară a Bisericii Adventiste din România, monitorizând, lună de lună, situația intrărilor, dar și situația cheltuielilor, pentru a păstra un echilibru financiar, astfel încât misiunea de a vesti lumii mesajul unui Dumnezeu iubitor să fie îndeplinită.

Să parcurgem principalele capitole de venituri și cheltuieli ale bilanțului, comparând ultimii doi ani ai exercițiului financiar.

VENITURI

În tabelul următor este prezentată situația intrărilor **zecimilor** colectate în 2020 la nivel de Uniune, în comparație cu 2019.

În tabelul următor este prezentată situația				curs		curs		rata	
întrărilor zecimilor colectate în 2020 la				2020		2019		inflației	
nivel de Uniune, în comparație cu 2019.				4,8371		4,7452		2,6	
	2020				2019		2020 / 2019		
CONFERINȚA	ZECIME		medie an		ZECIME		creștere		
	RON	EUR	RON	EUR	RON	EUR	%	%	
								actualizată	
BANAT	9 715 741	2 008 588	1 486	307	9 401 127	1 981 187	103,35 %	100,66 %	
MOLDOVA	18 397 489	3 803 413	1 587	328	17 208 661	3 626 541	106,91 %	104,13 %	
MUNTENIA	28 930 223	5 980 902	1 668	345	27 309 688	5 755 224	105,93 %	103,18 %	
OLTENIA	16 510 766	3 413 360	1 606	332	13 582 900	2 862 450	121,56 %	118,40 %	
TRANS. NORD	9 794 617	2 024 894	1 344	278	9 589 906	2 020 970	102,13 %	99,48 %	
TRANS. SUD	14 713 505	3 041 803	1 599	331	15 480 297	3 262 307	95,05 %	92,58 %	
TOTAL	98 062 340	20 272 961	1 575	326	92 572 579	19 508 679	105,93 %	103,18 %	

*Cursul și rata inflației sunt preluate de pe www.bnr.ro și www.insse.ro.

Creșterea absolută a zecimilor în anul 2020 față de anul 2019 per total Conferințe este de 5 489 761 lei, iar în procente este de 5,93%. Ținând cont de procentul mediu al inflației, care a fost de 2,6% (în anul 2019, inflația a fost de 3,8%), zecimea medie actualizată a crescut cu 3,18% în anul 2020 față de 2019.

Zecimea medie pe membru în Uniunea de Conferințe a crescut și a fost de 1 575 lei/an sau 131 lei/lună, și reflectă credincioșia membrilor față de Dumnezeu.

La intrările de zecime raportate în euro, se observă o creștere de 764 282 euro în anul 2020 față de anul 2019, cu o fluctuație a cursului valutar de la 4,7452 lei (*curs mediu leu/euro în anul

2019) la 4,8371 lei (*curs mediu leu/euro în anul 2020).

În tabelul de pe pagina 9 este prezentată situația intrărilor **darurilor** colectate în anul 2020 la nivel de Uniune. Darul pentru Misiunea Globală are ca destinație lucrarea mondială și este trimis către Conferința Generală. Darul pentru Radio Mondial are ca destinație lucrarea postului de radio Vocea Speranței. Darul Misiune pentru tineret este transferat către Diviziune, având ca destinație lucrarea pentru tineret. Darul pentru

Misiunea Globală:	197 684 lei	Centrul Media Adventist:	373 446 lei
Radio Mondial:	219 055 lei	Săptămâna de Rugăciune:	435 415 lei
Misiune pentru tineret:	6 369 lei	Școala de Sabat:	3 170 270 lei
Libertate religioasă:	9 435 lei	Sabatul al 13-lea:	308 872 lei
ADRA România:	432 499 lei	Dar de Mulțumire:	1 458 244 lei
Misiunea Mondială:	177 055 lei		

Libertate religioasă revine Departamentului Libertate religioasă din cadrul Uniunii Române, având ca destinație proiectele desfășurate de acesta. Darul ADRA este destinat ajutorării semenilor prin proiectele desfășurate de ADRA România. Darul pentru Misiune Mondială are ca destinație lucrarea mondială și este trimis către Conferința Generală.

Darul pentru Centrul Media Adventist susține lucrarea prin Radio și TV din România. Darul pentru Săptămâna de Rugăciune aparține lucrării misionare mondiale și este repartizat conform următoarei formule de calcul: 5% rămâne la dispoziția Uniunii Române, iar 95% revine lucrării mondiale. Darul Școlii de Sabat aparține lucrării misionare mondiale și este repartizat conform următoarei formule de calcul: 5% rămâne la dispoziția Conferințelor, iar 95% revine lucrării mondiale. Darul Sabatului al 13-lea aparține lucrării misionare mondiale și este repartizat conform următoarei formule de calcul: 5% rămâne

la dispoziția Uniunii Române, iar 95% revine lucrării mondiale. Darul de Mulțumire aparține lucrării misionare mondiale și este repartizat conform următoarei formule de calcul: 5% rămâne la dispoziția Conferințelor, iar 95% revine lucrării mondiale.

După cum se poate remarca, în prezent, 95% din fondurile Darul Săptămânii de Rugăciune, Darul Școlii de Sabat, Darul Sabatului al 13-lea și Darul de Mulțumire susțin lucrarea misionară mondială, iar 5% din aceste fonduri rămân la dispoziția Uniunii Române, respectiv a Conferințelor. În înțelegere cu Diviziunea Inter-Europeană și Conferința Generală, agenda acestei formule de calcul va fi următoarea: pentru anul 2020, procentul a rămas la 90%, pentru anul 2021, este de 95%, iar pentru anul 2022, va ajunge la 100%. În acest mod, în anul 2022, ne vom integra complet în sistemul financiar al bisericii mondiale.

Darul pentru Educație rămâne la nivelul Conferințelor, pentru susținerea sistemului educațional, împreună cu procentul de 1% din zecime.

Comparând nivelul de dăruire al anului 2020 cu cel al anului 2019, remarcăm o scădere de 1 841 288 lei (total daruri 2019: 8 951 735 lei – total daruri 2020: 7 110 447 lei) sau, procentual, o scădere de 20,57%.

SUSȚINERE FINANCIARĂ A DIVIZIUNII PENTRU PROIECTELE DIN ROMÂNIA:

În anul 2020 am primit de la Diviziune, pentru susținerea lucrării misionare din România, următoarele sume:

➤ Proiecte speciale: 510 000 euro

Denumirea proiectului	Beneficiar	Suma €
Grădinița Târgoviște (onorat în 2019)	Conferința Muntenia	135 000
Școala Iași (onorat în 2019)	Conferința Moldova	21 000
Sanatoriu Goești	Conferința Oltenia	300 000
Semnele Timpului (RO)	Uniunea de Conferințe	54 000
Total		510 000

➤ Proiecte evanghelizare și Internship

Denumirea proiectului	Beneficiar	Suma €
Evanghelizare	Centrul Media Adventist	300 000
Tineret	Centrul Media Adventist	10 000
Program pentru stagiatură pastorală	Conferințele	100 000
Total		410 000

➤ Proiecte de educație

Conferința	Subvenție	Suma €
Muntenia	Subvenție EUD pentru școli	5 425
Muntenia	Subvenție EUD pentru școli	785
Muntenia	Subvenție EUD pentru școli	10 892
Transilvania de Sud	Subvenție EUD pentru școli	12 345
Banat	Subvenție EUD pentru școli	3 445
Moldova	Subvenție EUD pentru școli	9 542
Total		42 434

➤ **Proiecte la nivelul Conferințelor**

Denumirea proiectului	Beneficiar	Suma €
Speak in my Language (Buhuși)	Moldova	6 030
Pioneer in Vrancea Mountains (Odobești)	Moldova	4 892
Children Evangelism through Vacation Bible School	Moldova	11 420
A missionary in the Memory of Martyr Pastor Gh. Oresciuc (Vicov)	Moldova	9 162
Respiro Lounge and Caravan	Muntenia	20 790
Opinia Production House of Video Production for WEB	Muntenia	17 850
Arabic Immigrants Church in Bucharest	Muntenia	19 180
Special Activity to train people for mission	Oltenia	5 500
Increase Believers Number	Oltenia	18 000
Light in Năsăud	Transilvania de Nord	7 000
Light in Lechinta	Transilvania de Nord	7 000
Hope for Calata - Literature Distribution and Personal Ministry among Hungarian Ethnic	Transilvania de Nord	7 000
Project for untouched areas Baia Mare (Hungarian Ethnic)	Transilvania de Nord	7 000
Total		141 824

➤ **Proiecte la nivelul Instituțiilor și Uniunii**

Denumirea proiectului	Beneficiar	Suma €
Evangelists of the „Rise & Walk” Association	Uniunea de Conferințe	47 000
Romanian Publishing Missionary Project	Uniunea de Conferințe	10 000
Scholarship allocation GC WM	Uniunea de Conferințe	3 650
Signs of The Times (EN)	Uniunea de Conferințe	40 000
Total		100 650

Astfel, totalul sumelor primite din partea Diviziunii în anul 2020 a fost de 1 204 908 euro.

DARURILE PENTRU BUGETUL BISERICILOR LOCALE

Darul pentru bugetul bisericilor locale cuprinde sumele oferite pentru construcția caselor de rugăciune, întreținerea acestora,

proiectele de evanghelizare locală, ajutorarea celor săraci și diverse alte proiecte desfășurate la nivel local. La nivel național, aceste daruri se ridică la suma de 16 017 719 lei.

Tabelul următor prezintă situația construcțiilor caselor de rugăciune la nivelul întregii țări:

CONFERINȚE	Inaugurate în 2020	În construcție la sfârșitul anului 2020	Programate pentru a începe construcția în 2021	Programate pentru a fi finalizate în 2021
BANAT	0	7	1	2
MOLDOVA	1	8	2	2
MUNTENIA	0	7	1	3
OLTENIA	0	4	2	4
TRANS. NORD	0	14	0	0
TRANS. SUD	0	6	3	5
TOTAL	1	46	9	16

La sfârșitul anului 2020, aveam o singură casă de rugăciune inaugurată și 46 în construcție. Pentru anul 2021, se preconizează demararea a 9 proiecte noi de construcție și finalizarea a 16 din cele începute anterior.

CHELTUIELI

În prezent, fiecare Conferință transferă 10% din zecime la Uniune și 10% la Diviziune. Uniunea, la rândul ei, transferă la Diviziune 10% (în 2020, Uniunea de Conferințe a transferat 1 080 841 lei) și 1% la Conferința Generală (în 2020, Uniunea de Conferințe a transferat 10 022 lei) din zecimea care îi revine. Pe lângă acest procent, în anul 2020, Uniunea de Conferințe a alocat Centrului Media Adventist un procent de 15% din zecimea primită (1 470 935 lei). Această hotărâre a fost luată pentru o perioadă de 5 ani, începând cu anul 2017.

Din fondurile rămase, pe parcursul anului 2020, s-au efectuat următoarele cheltuieli:

Cheltuieli de personal	4 087 170 lei
Cheltuieli administrative și generale	903 857 lei
Cheltuieli departamentale	1 468 772 lei
Alte cheltuieli departamentale	1 667 276 lei

În anul 2020, cheltuielile cu salariile se încadrează în procentul recomandat, 37,81%.

Pentru instituțiile bisericii au fost efectuate următoarele subvenții:

Subvenție ADRA România	492 224 lei
Subvenție EVS	1 093 045 lei
Subvenție Asociația Exploratorilor, Sola Scriptura, ASEF, ACL, ASE și SUP	537 931 lei

ALTE SUBVENȚII ACORDATE CONFERINTELOR:

Denumirea proiectului	Conferința	Suma Ron
Subv. Șc. Pitești	Oltenia	47 800
Subv. Șc. Câmpenița	Transilvania de Sud	36 000
Ajutor financiar TM	Banat	145 800
Subv. Șc. Ocna Mureș	Transilvania de Nord	10 000
Subv. Șc. Sanitară Cernica	-	12 127
Total		251 727

REVIZIA

În fiecare an, comunitățile, instituțiile și organizațiile bisericii sunt supuse procesului de verificare, pentru a se asigura corectitudinea și transparența înregistrării fondurilor. În anul 2020 s-a remarcat faptul că regulamentul financiar este aplicat corect, iar situațiile în care s-au constatat abateri au fost reduse. Rapoartele de revizie la nivelul comunităților au înregistrat puține probleme. Situația centralizată se află în anexă.

RAPORT SINTETIC DE REVIZIE AL COMUNITĂȚILOR ÎN PERIOADA 01.01 – 31.12.2020

Anexa 1 Situația detaliată pe comunități

Nr.	Statistici*		Banat		Moldova		Muntenia		Oltenia		T. de Nord		T. de Sud	
	TOTAL COMUNITĂȚI		120	%	250	%	263	%	226	%	144	%	177	%
1	COMUNITĂȚI VERIFICATE	A2	117	98%	250	100%	256	97%	211	93%	144	100%	174	98%
2	Com. cu diferențe + alte probleme	A3	2	2%	6	2%	2	1%	0	0%	18	13%	6	3%
3	Soldul bugetului de casă insuficient	A4	1	1%	2	1%	0	0%	0	0%	4	3%	10	6%
4	Colecte speciale nefăcute	A5	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
5	Cheltuielile nu se fac cu apr. comitet.	A6	1	1%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
6	Situația contabilă neclară	A7	0	0%	0	0%	0	0%	1	0%	6	4%	0	0%

*Notă: Informațiile detaliate se găsesc în raportul analitic pe anul 2020.

CONCLUZII REVIZIE

1. În anul financiar 2020 au fost verificate la nivelul Uniunii Române un număr de 1 152 de comunități și grupe, ceea ce reprezintă un procent de 97,63% din totalul comunităților și grupelor Bisericii AZȘ din România.

2. În cazul a 34 de comunități și grupe (2,88%) s-au semnalat anumite erori de calcul și înregistrare în conducerea evidențelor financiare la bugetele locale, erori ne semnificative care au fost corectate la recomandarea revizorilor.

3. Soldul bugetului de casă a fost insuficient în cazul a 17 comunități și grupe, ceea ce reprezintă un procent de 1,44%.

4. Cu excepția perioadei în care bisericile au fost închise din cauza pandemiei, colectele speciale au fost efectuate în toate comunitățile locale.

5. Evidențele contabile la nivelul comunităților sunt în general bine conduse de către trezorerieri, excepție făcând 7 grupe și comunități mici. În aceste cazuri, revizorii de la nivelul conferințelor au făcut recomandări și au instruit pe casieri.

6. Sumele destinate conferințelor au fost depuse cu credincioșie de către trezoreriile bisericilor locale.

7. Apreciem efortul persoanelor responsabile pentru colaborare și asigurarea controlului intern la un nivel optim.

AUDIT – Exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2019

A se vedea anexele: Opinie, Raport privind conformarea cu politicile, Scrisoarea de Comunicare a Auditului.

CONCLUZII

Privind retrospectiv, putem spune că am traversat cu bine 2020, anul crizei-corona, chiar dacă trebuie să constatăm o scădere moderată a intrărilor pe zecime, dar cu o deteriorare destul de accentuată a colectării darurilor.

Criza cauzată de noul coronavirus reprezintă un șoc enorm pentru economii, atât în UE, cât și la nivel mondial, cu consecințe foarte grave din punct de vedere socio-economic. Situația de „urgență economică” generată de pandemie se află în desfășurare. Ne confruntăm cu o urgență medicală care nu s-a încheiat. Un bilanț al pierderilor reale generate de criza sanitară va fi posibil abia la finalul pandemiei, numai că nimeni nu poate preciza deznodământul. Această situație impune prudență în alocarea resurselor financiare, măsuri financiare specifice unei crize de amploare.

Suntem recunoscători lui Dumnezeu pentru stabilitatea pe plan financiar până în prezent, pentru spiritul de sacrificiu al membrilor bisericii și avem convingerea că El ne va purta de grijă și în continuare, iar provocările anului 2021 vor deveni dovezi ale providenței și călăuzirii Sale divine.

Avem ferma convingere că „bunătățile Domnului nu s-au sfârșit și îndurările Lui nu sunt la capăt” (Plângerile 3:22). ■

Emil Jigău, trezorier, Uniunea de Conferințe a Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea din România

Cu mai bine de opt ani în urmă, pastorul Gheorghe Modoran publica în revista *Curierul Adventist* din ianuarie 2013, un articol privind „Relația dintre stat și Biserica Adventistă în primii ani de comunism”, evidențiind în contextul măsurilor represive practicate de autorități cazul Constantinescu – Kling, soldat cu arestarea și condamnarea celor doi, ultimul dintre ei găsindu-și sfârșitul în închisoare.

În cele ce urmează ne propunem o trecere în revistă a măsurilor represive dispuse de organele Securității de-a lungul anilor care au urmat eliberării pastorului Constantinescu și chiar după pensionarea acestuia.

După ieșirea din închisoare, pastorul Luca Constantinescu a fost reangajat în lucrare în districtul Piatra Neamț. Îl regăsim în fotografii realizate cu ocazia adunărilor electivă din Conferința Moldova și ale Uniunii, din anul 1955, sau alături de pastorii Gheorghe Graur – președintele Conferinței – și Eugen Bostan.

A continuat să activeze plin de curaj în predicarea Evangheliei, fiind învinuit de autorități de „manifestări nejuste și nestatutare”. Astfel, într-o notă a Ministerului Cultelor din 15 iunie 1953, se menționa faptul că, în Piatra Neamț, pastorii Luca Constantinescu și Gheorghe Graur au organizat, la 3 mai, botezul în râul Bistrița a 28 de persoane, printre care și un preot ortodox, Nicolae Georgescu, din comuna Holda-Broșteni.¹

Pentru a mai ieși din vizorul Securității, care îl considera în continuare un „element dușmănos”, în anul 1956 a fost mutat la Alba-Iulia, în Conferința Transilvania de Sud. Fotografiile ni-l înfățișează participând atât la întâlnirile pastorale organizate de conducerea bisericii, cât și la diversele reuniuni ale membrilor sau evangheliștilor din noul district.

Din dosarul său de urmărire informativă, aflat în arhiva CNSAS, se poate observa că a fost urmărit în permanență de Securitate: i se verificau deplasările în comunități și predicile, i-a fost cenzurată corespondența, a fost avertizat și amenințat de autorități pentru „manifestări nejuste și nestatutare”.

Era și firesc, dacă avem în vedere faptul că, în pofida restricțiilor severe impuse de către Departamentul Cultelor, pastorul Constantinescu oficia botezuri publice în aer liber, se întâlnea fără sfială și în prezența altor persoane cu pastori căzuți în dizgrația regimului, precum venerabilul Ștefan Demetrescu, sau multiplica la mașina sa de scris (niciodată înregistrată la miliție)² scrieri religioase.

REPRESIUNEA EXERCITATĂ DE REGIMUL COMUNIST ASUPRA PASTORILOR BISERICII ADVENTISTE – EXEMPLIFICĂRI DIN ACTIVITATEA PASTORULUI LUCA CONSTANTINESCU

În septembrie 1959 este silit să-și înceteze activitatea pastorală „prin retragerea recunoașterii Departamentului Cultelor”, așa cum arată ultimul înscris din carnetul său de muncă. Din dosarul de la Securitate rezultă că, printre învinuirile care i-au fost aduse, a fost și prezentarea unor schițe explicative a profețiilor din cartea lui Daniel.

Din motive umanitare, se pare că a mai fost folosit pentru unele activități, inclusiv lucrări de birou, până în anul 1961, când se pensionează. „Nu am voie să merg în câmp, ci numai în Alba Iulia”, i se confesează el într-o scrisoare fostului său coleg de institut și prieten, pastorul Gheorghe Gherase.³

După pensionare, își continuă activitatea de slujitor al Evangheliei prin mijloacele care-i stau la îndemână, în contextul epocii pe care o traversează și al situației în care se găsește.

Astfel, va întreține o bogată corespondență cu foștii săi apropiați și colaboratori din districtele pe care le-a păstorit. Evident că toată corespondența îi este verificată, copiată și chiar subliniată de către lucrătorii de la Securitate. Mai mult, destinarii acestora intră și ei în vizorul organelor de urmărire. Supravegherea este atât de cuprinzătoare, încât până și misivele adresate membrilor familiei sunt atent clasificate, multe dintre ele cu mențiunea „conținut fără importanță”.⁴

Atrag atenția organelor de urmărire, în mod deosebit, aspectele privind procurarea și multiplicarea cărților și a materialelor religioase, precum și indemnurile pastorului privind pregătirea pentru a doua venire a Mântuitorului. Felicitările transmise cu ocazia Anului Nou sunt și ele transcrise cu meticulozitate, întrucât erau însoțite de îndemnuri spirituale.

În asemenea condiții, ofițerii Securității menționează, în fișele de evidență operativă, „semnalat cu activitate sectantă ilegală”, etichetă care-l va urmări multă vreme. De altfel, „scrisorile expediate la mai mulți sectanți din mai multe regiuni” sunt cele care grăbesc transferul de la Alba Iulia la Piatra Neamț a dosarului personal, în urma schimbării domiciliului, dar și propunerea biro-

ului „F” (filaj) de deschidere a dosarului de supraveghere pentru urmărirea activității pastorului pensionar Luca Constantinescu.

După mutare, este ales prezbiter al comunității locale, iar soția va lucra în departamentul diaconie. Tot din corespondența interceptată de Securitate aflăm despre aprecierile favorabile pe care le are la adresa pastorului Gheorghe Lăiu, de curând venit în Piatra Neamț.

În fapt, dincolo de obligațiile asumate în biserica de care aparține, se va comporta ca un adevărat misionar. „Aici în acest câmp voi face totul și nu voi înceta a lucra pentru salvarea sufletelelor”, îi scrie el ginerelui său, Gicu Nicolae, din Pitești, iar organele Securității consemnează „ne este semnalat că desfășoară activitate pe linia sectei ilegale adventiști reformiști”, acuzație care i se aduce și acestuia din urmă.

Cert este că, fiind cunoscut în zonă încă din perioada în care fusese pastorul districtului, membrii comunităților din jur îl invită frecvent să predice, de regulă în absența pastorului titular. Este la fel de adevărat că, atunci când sănătatea îi permite, efectuează lungi călătorii în localitățile unde a slujit, sau unde este chemat de rude sau prieteni din timpul activității pastorale.

Autoritățile nu stau nici ele degeaba și pun în mișcare o adevărată rețea de informatori pentru a-i supraveghea mișcările, contactele și opiniile. Din rapoartele acestor „surse”, una dintre ele (cea mai prolifică) fiind chiar vecină cu locuința sa, aflăm că aria de activitate uzuală a pastorului Constantinescu cuprindea comunitățile Sărata, Bodești, Pângărați și Bicz, dar că se deplasa și mai departe, la Tecuci, Focșani, Iași, Vatra Dornei și în alte districte pe care le deservise.

Primește cu bucurie oaspeții care-i trec pragul, iar în ceea ce privește opiniile exprimate față de evenimentele politice interne și internaționale, se poate remarca, fără efort, perspectiva escatologică de interpretare a acestora.

Aspectele semnalate de ofițerii serviciilor de Securitate – „agitație religioasă”, „frecvente comentarii de propagare a ideilor mistico-religioase” – conturează deja profilul unui „element fanatic mistico-religios”, cu „manifestări dușmănoase”, față de care se impune măsura avertizării sale.

Vorbim despre avertizări repetate, pentru că documentele din dosarul său de urmărire informativă menționează frecvent asemenea acțiuni începând cu anul 1969. În anul 1971 este che-

ÎNFRUNTÂND
ADVERSITĂȚILE
DAN
CONSTANTINESCU

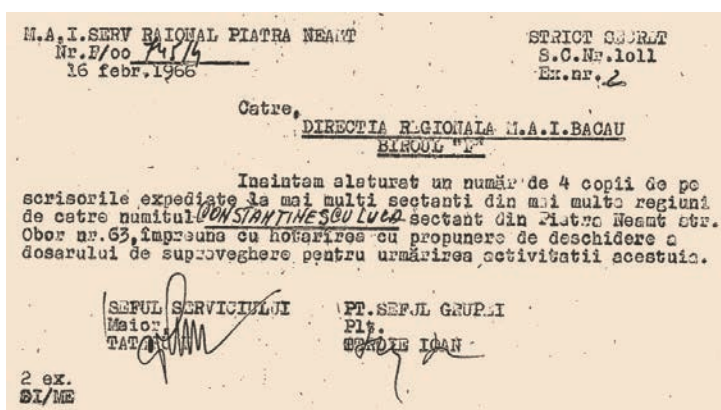

Botez oficiat în districtul
Alba Iulia (1957)

Împreună cu pastorul Ștefan
Demetrescu și soția sa

Propunerea de deschidere a dosarului de supraveghere

mat la organele de Securitate în legătură cu bugetul lucrărilor de renovare și construcție ale casei de rugăciune din Piatra Neamț, unde era prezbiter.

Deși recunoaște unele aprecieri negative și promite să evite pe viitor comentarea evenimentelor politice, autoritățile sunt nevoite să constate că măsurile de avertizare nu dau rezultatele scontate, motiv pentru care conducerea Inspectoratului Județean de Securitate aprobă propunerea „să fie organizată compromiterea sa”.

„În acest scop – se arată în nota întocmită cu prilejul respectiv – vom proceda la invitarea acestuia la sediul organului nostru, va fi contactat la domiciliu de cpt. N.C. care, în prealabil, se va interesa la membrii săi de situația obiectivului, declinându-și calitatea de ofițer de securitate. Într-o altă împrejurare, ofițerul îmbrăcat militar îl va întâlni în preajma casei de rugăciune.”⁵

O nouă invitație la Securitate va avea loc în primăvara anului următor, după ce neobositul nostru pensionar se întoarce dintr-un circuit unde vizitează nu mai puțin de 14 comunități, unde vorbește „din Biblie” credincioșilor în Sabat, sau îi vizitează în cursul săptămânii. Explicațiile sale din declarația pe care o face cu această ocazie se referă la vizitarea rudelor, a locului de naștere, a unor localități în care a lucrat, interese medicale sau popasuri permise de „biletul circuit” pe care îl folosea.

Interesul de care se bucură din partea organelor de Securitate dă naștere câteodată și unor situații tragicomice. Astfel, într-o

anumită împrejurare, solicită tocmai vecinului-informator să aibă grijă de locuința sa, soția fiind plecată din localitate, iar el urmând să meargă la o nuntă în comuna Bodești.

Dincolo de ridicolul situației, este amuzant faptul că multă vreme securității care îi supravegheau activitatea nu s-au lămurit dacă îndemnul „să ne pregătim, căci venirea Domnului este aproape”, tema centrală a predicilor sale, era un mesaj codificat sau doar o avertizare „alarmistă și obscurantistă”.

Organele de represiune aveau însă și ele unele carențe, datorate în special competențelor teritoriale și instituționale limitate. Așa se face că, în pofida investigațiilor efectuate asupra uneia dintre destinatările bogatei sale corespondențe, pe nume Tabita Ignuță, deși aflaseră că mai are două surori, una căsătorită la Piatra Neamț și alta la Ploiești, nu reușiseră să obțină și numele lor. O verificare mai atentă le-ar fi oferit surpriza să constate că prima dintre ele era tocmai soția pastorului.

În pofida vârstei înaintate, Luca Constantinescu este urmărit în continuare. Informatorii raportează noi comentarii politice, deplasări în Sabat pentru a predica în comunele din jur, contacte cu „persoane locale și din țară”, cu care face schimb de cărți, și chiar achiziția unui aparat de radio, special pentru „posturile străine”.

Biroului Special „S” (de urmărire a corespondenței) i se cer informații referitoare la „legături cu persoane din alte localități, dacă primește sau trimite materiale cu conținut mistic-dușmănos.

Urmărirea activității sale continuă, cu aceeași meticulozitate, în bisericile în care era chemat să predice, în vizitele pe care le efectua și chiar în perioadele de spitalizare.

Abia în anul 1978, Securitatea din Piatra Neamț solicita aprobare pentru „scoaterea din baza de lucru a numitului Constantinescu Luca...”, întrucât din materialele informative nu rezultă că desfășoară activitate ostilă statului.” ■

¹ Gheorghe Modoran, *Biserica prin pustiul roșu*, vol. I, Pantelimon, Viață și Sănătate, 2013, p. 261.

² Legislația vremii obliga deținătorii mașinilor de scris să le declare la miliție și să depună o fișă cu amprenta literelor, cifrelor și semnelor ortografice.

³ ACNSAS, fond informativ, Dosar 17637, vol. I, Nota Secției raionale Alba a MAI, privind copia scrisorii.

⁴ *Idem*, extrase din evidența corespondenței.

⁵ *Idem*, Dosar 17637, vol. I, Raport către Inspectoratul județean de Securitate Neamț din 22.07.1971.

Dan Constantinescu,
doctor în economie, licențiat în teologie

CELE PATRU OBIECTIVE ALE RUGĂCIUNII

Faptul că o oarecare formă a rugăciunii constituie elementul central nu doar al creștinismului, ci al fiecărei religii, dovedește locul central al rugăciunii în sufletul uman. Dumnezeu Creator a așezat în om necesitatea elementară a rugăciunii. După cum zi de zi are nevoie să se hrănească, după cum are nevoie de părtășie ca ființă socială, tot așa are nevoie de această legătură transcendentă. Philip Yancey scrie foarte potrivit cu privire la aceasta: „Ne rugăm atunci când din noi erupe recunoștința la vederea frumuseții și măreției vieții, dar și atunci când ne simțim mici și neputincioși, sau poate atunci când ne copleșește teama... Să ne rugăm pentru că nu avem altă alegere... Rugăciunea este universală, pentru că este o necesitate umană fundamentală. Așa cum formulează Thomas Merton: „Rugăciunea exprimă ceea ce suntem... Omul este o lipsă vie. Este o nișă, un gol care strigă după împlinire. Atunci când ne rugăm, rupem tăcerea; adeseori cuvintele rugăciunii erup din cea mai profundă adâncime a ființei noastre.”¹ În sufletul omului există un gol pe care doar Dumnezeu îl poate umple. Am putea spune că sufletul nostru are o parte care are forma lui Dumnezeu și pe care, dacă nu o umple El, atunci rămâne goală. Mulți oameni simt această lipsă și încearcă s-o umple cu altceva: cu dumnezei falși, cu elemente mistice, cu ritualuri, sau anumite dependențe, dar fără succes. Nici nu pot să reușească, pentru că Dumnezeu personal nu poate fi compensat cu nimic și cu nimeni. Acest fapt nici nu trebuie dovedit, deoarece din perspectivă creștină aceasta este una dintre axiomele vieții: fără Dumnezeu nu putem trăi cu adevărat. Mulți oameni trăiesc fără El, dar nu acea viață care a fost gândită pentru ei de Dumnezeu. Cu alte cuvinte, se poate trăi fără rugăciune și fără Dumnezeu, dar acea viață este mult mai săracăcioasă, este lipsită de perspective.

În cele ce urmează, prin prezentarea obiceiurilor de rugăciune ale unor religii sau popoare se va adevăra acel fapt, și anume că invocația sub o anumită formă constituie o parte integrantă a vieții omului dintotdeauna, indiferent de convingerile sale religioase. Prin intermediul câtorva exemple se dovedește o anumită modalitate de

a lua legătura cu Dumnezeu sau cu zeitățile, sau cu duhurile. Atât în cultele unei comunități, ale unei biserici sau în cultele mistice, cât și în cultele charismatice, se regăsește o oarecare formă a invocației.

Mai întâi să aruncăm o privire în programul vieții zilnice a triburilor care trăiesc în junglă. Totul începe cu o rugăciune. Șeful tribului aduce o jertfă, pentru ca apoi să se roage pentru sănătate, hrană, ploaie, pentru copii și pentru biruința în lupte. Conform cu credința incașilor și a aztecilor, zeitățile pot fi îmbunate prin sacrificarea de oameni. Budiștii din Nepal eficientizează invocațiile lor folosindu-se de anumite instrumente cum ar fi morile de rugăciune (un fel de flașnete). Forma lor este asemenea unui cilindru de lemn ornat cu pietre.

La capătul mânerului se află un alt cilindru – acoperit de un capac – pe care este înscris cu litere nepaleze textul rugăciunii. Conform credinței budiste, ori de câte ori se rotește cilindrul, se trimite o rugăciune către cer. Preoții învârt întreaga zi uriașele lor mori de rugăciune, în timp ce budiștii moderni încarcă hard discurile computerelor lor cu rugăciunile lor, discuri care se învârt de 5 200 de ori pe minut.

În Japonia, credincioșii șintoști îi plătesc pe preoții lor ca să se roage pentru ei. O asemenea rugăciune nu este ieftină. Prețul pornește de la suma de 50 de dolari. Preotul mai întâi atrage atenția zeității cu sunet de tobă, apoi își rostește ruga. Înainte de plecare, peregrinii agață pe pomii de rugăciune dorințele lor, scrise pe bilețele de hârtie.

Și în religiile antice din Taiwan, o parte integrantă a practicii este invocația. În vederea obținerii bunăvoinței se foloseau de „monede spirituale”. Acestea se vând în templele taoiste, apoi se folosesc pentru a ține la distanță sufletele din lumea de jos. Conducătorii auto aruncă bancnote pe geamul mașinii ca să-i îmbuneze pe zeii drumurilor și astfel să fie scutiți de accidente. Alții le aruncă în cuptoarele de incinerare ale templelor, pentru a ajuta rudele decedate, în caz că vor avea

**LEGĂTURĂ
TRANSCENDENTĂ
ARPAD
KOVACS**

**AM PUTEA SPUNE CĂ
SUFLETUL NOSTRU
ARE O PARTE CARE ARE
FORMA LUI DUMNEZEU
ȘI PE CARE, DACĂ NU
O UMPLE EL, RĂMÂNE
GOALĂ.**

nevoie de bani în lumea cealaltă. În temple se vând modele de mașini și motociclete pentru ca cei plecați dintre cei vii să aibă cu ce să circule. Dar se pot cumpăra și mese suedeze pentru zei. În mod asemănător, hindușii din India aduc ofrande de hrană, flori și animale zeităților lor.

Musulmanii se roagă de cinci ori pe zi. Ei întrerup orice fel de activitate atunci când aud semnalul sonor în vederea rugăciunii (numită *salat*). Muezinul² urcă în minaret și, conform ritualului, îi cheamă la rugăciune pe credincioși intonând un imn. Apoi, cu fețele îndreptate către Mecca, sub călăuzirea imamului³, își rostesc rugăciunea.

Chiar și ateii au găsit o formulă care să înlocuiască rugăciunea, iar ca exemplu putem aminti zilele furtunoase ale comunismului din Rusia. Activiștii fervenți au instituit un așa-numit „colț roșu”, unde era agățat portretul lui Stalin. Ziarul *Pravda*⁴, cotidianul din vremea războiului rece, într-un articol din 1950, scria următoarele: „Dacă în lucrul tău te lovești de greutate, sau dacă uneori te îndoiești de capacitățile tale, gândește-te la Stalin, și vei găsi credința de care ai nevoie. Dacă simți că te doboară oboseala, gândește-te la Stalin, și vei putea să muncești numaidecât cu elan. Dacă vrei să știi care este cea mai bună decizie, gândește-te la Stalin, și vei găsi soluția potrivită.”⁵

Cazurile amintite mai sus, pe lângă faptul că exemplifică necesitatea universală a practicii rugăciunii, ne arată că mulți creștini practică rugăciunea în mod similar cu aceste credințe populare. După ce se roagă și își îndeplinesc datoriile, consideră că Dumnezeu le este „dator”. „Serviciile divine se transformă într-un fel de tranzacție: I-am dat ceva lui Dumnezeu și, ca atare, El trebuie să mă recompenseze. Dacă esența rugăciunii nu este relația, ci concepția «dau-primesc», atunci nu mai este o bucurie, ci devine o obligație. Eventual o practică chinuitoare, care nu are prea mult de-a face cu viața și nu diferă mult de moara de rugăciune a budiștilor.”⁶ Este foarte umilitor că rugăciunea a devenit o rutină, o formalitate. Rugăciunea ar trebui să fie un dialog cu Dumnezeu, care să pulseze în sufletele și în viața noastră.

Dar, deoarece trăim în cea mai luminoasă epocă a gândirii pragmatice, în noi se pot naște multe întrebări, care ni se par a fi îndreptățite: Care este câștigul practic de pe urma rugăciunii? Care este folosul dacă practicăm cu regularitate acest instrument oferit de Dumnezeu? Cu ce este viața unei persoane care se roagă mai bună, mai bogată sau mai fericită?

În cele ce urmează, rezumate în patru puncte, vom arăta obiectivele funcționale ale rugăciunii, pentru a înțelege natura, caracterul și esența rugăciunii biblice, demolând în același timp concepțiile greșite despre rugăciune. Sarcina noastră este să luptăm împotriva rutinei și formalismului, deoarece aceștia sunt dușmani înverșunați nu numai ai spiritualității, ci ai vieții în sine, ai vieții reale. La fel ca multe dintre lucrurile din această viață, rugăciunea nu poate fi rutină, nu poate fi un simplu obicei, ci o apropiere reală de Dumnezeu. Este singura modalitate de a umple „spațiul” rezervat lui Dumnezeu.

Rugăciunea este în primul rând o întâlnire: o întâlnire cu mine însumi și o întâlnire cu Dumnezeu. Când ne formulăm cererile, plângerile sau mulțumirile, ne îndreptăm mai întâi către

noi înșine pentru a le putea formula, astfel încât, în contextul rugăciunii, să ne întâlnim în primul rând cu noi înșine. Dar pentru că i le spunem lui Dumnezeu, intrăm în contact și cu El. Și această a doua semnificație este mai importantă, pentru că omul se poate întâlni cu sine și fără rugăciune (desigur, nu în același mod ca și cu El), dar cu Dumnezeu în niciun fel. Ellen White prezintă această dublă întâlnire după cum urmează: „Toți cei care învață de la Dumnezeu au nevoie de câte o oră de liniște, de o legătură cu natura, de o conversație intimă cu propriile inimi și cu Dumnezeu. Ei trebuie să arate, în obiceiurile și modul de viață, o viață complet diferită de a lumii.”⁷ Aceasta poate fi văzută și ca o plimbare intimă cu Dumnezeu, la fel cum Adam și Eva au avut o întâlnire personală și au vorbit cu Dumnezeu în Grădina Edenului înainte de cădere. Poate că de aici a fost inspirat și Sfântul Domokos, care a numit al nouălea dintre cele nouă moduri de rugăciune practicate, ca o rugăciune peripatetică: umbla singur și se ruga în timp ce umbla.

Această întâlnire poate fi numită și scopul antropologic al rugăciunii, întrucât doar în con-

textul acestei întâlniri ne cunoaștem adevăratul nostru sine și numai prin această prezență divină devenim oameni adevărați. „Deoarece omul este o ființă excentrică, se poate regăsi doar dacă se ghidează în conformitate cu un centru existențial aflat în afara lui. În rugăciune, omul îl acceptă pe Dumnezeu Creator ca centru al vieții sale și își exprimă dorința de a-și corela fiecare element al istoriei vieții cu Dumnezeu.”⁸ Drept urmare, rugăciunea crește într-o întâlnire dinamică, pentru că de fiecare dată ni se dezvăluie nu numai trăsăturile caracterului divin, ci și umbrele propriului nostru caracter, care se înobilează ca urmare a acestei influențe transcendente. Începe în noi procesul de dezvoltare a imaginii divine, pas cu pas. Și aceasta este o experiență în care omul nu este „căutătorul, nu este partea activă, ci el este cel găsit și cel captivat”⁹. În acest fel, rugăciunea devine un instrument remarcabil al devenirii noastre.

Imagina de mai sus servește și ca bază pentru definirea celui de-al doilea scop al rugăciunii: dialogul. Când îl întâlnim pe Dumnezeu, vorbim cu El. Conversația poate lua uneori forma unei dări de seamă către Dumnezeu: o plângere, o nemulțumire sau o expresie a fericirii, alteleori poate fi o cerere rapidă de ajutor, după care am aștepta un răspuns, dar din moment ce nu-l obținem, mergem mai departe. În astfel de cazuri, utilizarea Bibliei poate completa acest dialog: răspunde la întrebări și formulează mesajul lui Dumnezeu. Prin acest tip de utilizare a Scripturii, există o legătură între rugăciune și citirea Bibliei, deoarece ceea ce spune Dumnezeu în acest dialog este Cuvântul însuși. Dacă acordăm atenție, sensibilitatea noastră față de răspuns se va dezvolta și Duhul Sfânt va răspunde, deoarece prima modalitate în care Dumnezeu îi vorbește omului este prin Scriptură.

Al treilea scop al cererii este ajutorul. Pot exista multe domenii în acest sens, dar ne oprim aici doar la două: ajutor în lupta împotriva lui Satana și ajutorul zilnic sau ajutorul practic. De fapt, rugăciunea nu este altceva decât să lupti cu dușmanul și să-I ceri ajutor lui Dumnezeu. Putem folosi ajutorul și resursele lui Dumnezeu pentru a-l învinge pe Satana și îl putem invita să ne rezolve dificultățile. Dumnezeu ne cunoaște problemele înainte de a-I spune, pentru că El este atotștiutor. Așa a spus Isus Însuși în Matei 6:8: „Căci Tatăl vostru știe de ce aveți nevoie înainte să-I cereți”, dar El respectă alegerea noastră și, în majoritatea cazurilor, nu intervine până când nu îl chemăm în ajutor. Ellen White a formulat astfel: „Este parte a planului lui Dumnezeu să ne dea lu-

cruri pe care nu le-am fi primit fără rugăciunea credinței.”¹⁰ Acest ajutor poate lua mai multe forme: vindecarea rănilor sufletești, învățarea, influențarea spre bine, luarea de decizii inspiratoare, forța spirituală pentru a depăși obiceiurile și pasiunile rele, intervenirea în situații dificile, vindecarea bolilor etc. Dumnezeu poate face și minuni; dacă este voia Lui, El o va face ca răspuns la rugăciunea sinceră și zeloasă. Dar nu îl putem implica doar în lucrurile mari și importante, deoarece El este bucuros să ne ajute și în îndeplinirea activităților simple, de zi cu zi. Rugăciunea Domnească este cea mai bună dovadă în acest sens. De asemenea, îi putem cere să ne satisfacă cele mai elementare nevoi: hrana zilnică.

A patra manifestare a funcțiilor obiective se numește expunere în literatura de specialitate. Aceasta înseamnă că în timpul rugăciunii suntem expuși influenței divine. Scopul tuturor creștinilor este dezvoltarea, transformarea după chipul divin. Nu este o treabă ușoară, nu este lucrarea unui moment, ci este un proces foarte lung, în urma căruia putem fi beneficiarii unui mod de viață cu totul nou. Rămânem la fel, totuși devenim oameni radical diferiți, deoarece o schimbare are loc în centrul vieții noastre, ca urmare a faptului că totul este reorganizat în noi: scopul vieții, prioritățile, relațiile, comportamentul, cu alte cuvinte caracterul nostru și personalitatea se transformă. Ellen White spune acest lucru: „Dacă îl alegem pe Hristos ca tovarăș de zi cu zi, vom simți puterile lumii invizibile în preajma noastră și, dacă privim spre El în permanență, vom fi transformați după chipul Său. Prin contemplarea Sa ne schimbăm, caracterul nostru devine blând, mai frumos, mai nobil, potrivit pentru Împărăția lui Dumnezeu.”¹¹ Ea continuă spunând: „Cei care preiau armura deplină a lui Dumnezeu și dedică zilnic timp meditației, rugăciunii și studiului Scripturii sunt conectați cu cerul. (...) Gândurile lor sunt înălțate, aspirațiile lor vor fi nobile.”¹²

Să beneficiem din plin de darul divin al rugăciunii, care, în perioada de criză a epocii noastre, poate oferi un ajutor real în luptele vieții de zi cu zi și în luptele credinței. ■

¹ Philip Yancey, *Rugăciunea: Schimbă ea ceva?*, pp. 14–15. (Citatul lui Thomas Merton: Thibodeaux Mark E.: *Mistica de fotoliu*, „Armchair Mystic”. 2001. St Anthony Messenger, IX).

² Muezinul: este angajatul moscheilor în religia musulmană, care invită credincioșii la rugăciune printr-un text cântat.

³ Imamul: etimologic „conducătorul”. Acest termen se folosește și pentru muezinul care conduce serviciul de rugăciune în moschee.

⁴ *Pravda* înseamnă „adevărul”, a fost revista oficială a guvernului sovietic.

⁵ *Pravda* In Johnson Paul: *Modern times*, New York, 1983, 454.

⁶ Philip Yancey: *i.m.* 62.

⁷ Ellen White, *Divina vindecare*, 34.

⁸ Ron Halvorsen: *Prayer Warriors*, 93 (Eroii rugăciunii).

⁹ Németh Dávid: *Pasztorálatantropológia*, 236 (Antropologie pastorală).

¹⁰ Ellen White, *Rugăciunea*, 48.

¹¹ *Idem*, 79.

¹² *Idem*, 23.

Dr. Árpád Kovács, pastor, asistent universitar.

ADEVĂRUL PREZENT AL EDUCAȚIEI ADVENTISTE (IV)

Realizări și împlinire *versus* performanță și succes

ASTFEL, ÎMPLINIRILE ȘI REALIZĂRILE (CARE CHIAR POT FI INTERPRETATE CA SUCESE) SUNT REZULTATE CARE VIN ÎN URMA RELAȚIEI CU DUMNEZEU PRINTR-UN PARTENERIAT AL FORMĂRII SPIRITUALE CONTINUE, ȘI NU DATORITĂ ÎNTÂMPLĂRII.

Odată cu intrarea în mileniul al III-lea devine tot mai clar că educația este o condiție primordială și obligatorie pentru o viață mai bună și, totodată, rămâne mijlocul cel mai sigur prin care se poate ajunge la performanță și succes. De aceea, vă propun ca în acest articol să continuăm prezentarea despre educație în general și educația adventistă în special, cu câteva reflecții care pun în opoziție performanța și succesul promise de educația seculară cu realizările și împlinirea aduse de educația adventistă. În timp ce citiți acest text, vă rog să aveți în atenție că formele actuale de succes aduc împlinire pe o perioadă tot mai scurtă de timp, dar atunci când se are în vedere realizarea unui plan sau finalizarea unei misiuni după voința divină, împlinirea sufletească este garantată fără limită temporală. Mai mult, atunci când obiectivele sunt stabilite în raport cu adevărul biblic și în relație cu Dumnezeu, chiar și rezultatele care sunt sub așteptări din cauza unor situații sau motive inexplicabile pot aduce o experiență benefică. Dar fără Dumnezeu, chiar ceea ce poate fi interpretat ca performanță sau succes devine în final un eșec.

O călătorie spre excelență cu realizări și împliniri

De la început trebuie să amintim că educația adventistă nu descurajează realizările notabile sau reușitele care sunt remarcate public. Dumnezeu a făcut o promisiune în care poate fi cuprins oricine îl ascultă: „Domnul te va face să fii cap și nu coadă; totdeauna vei fi sus și niciodată nu vei fi jos” (Deuteronomul 28:13). Cu siguranță, această perspectivă a inspirat și mottoul educației adventiste: „O călătorie spre excelență!” Numai că aici se face referire la o excelență care vine în urma descoperirii darurilor și a capacităților cu care am fost înzestrați de Dumnezeu. Iar acest proces al

cunoașterii de sine conduce la o excelență a slujirii, o excelență a dăruirii sau o excelență a iubirii, toate acestea venind în urma înțelegerii planului divin și a acceptării chemării de a urma modelului hristic. De aceea, Ellen G. White spune că „adevărata educație cuprinde instruirea fizică, mintală și morală, care dezvoltă toate capacitățile până la cel mai înalt nivel, astfel încât să-I puteți sluji lui Dumnezeu și să lucrați în folosul omenirii.”¹ Astfel, împlinirile și realizările (care chiar pot fi interpretate ca succese) sunt rezultate care vin în urma relației cu Dumnezeu printr-un parteneriat al formării spirituale continue, pentru că, „indiferent de domeniul de activitate în care se manifestă, adevăratul succes nu este rezultatul norocului, al întâmplării sau al destinului. El este rodul lucrării providenței lui Dumnezeu și răsplata credinței, a responsabilității, a virtuții și a perseverenței”².

Prin urmare, este o observație de bun-simț că diplomele obținute sau numele mentorilor nu pot compensa lipsa de umanitate și derapajele comportamentale de multe ori neasumate sau, și mai rău, greșelile justificate de „normalitatea” contextului istoric ori de anumite provocări neașteptate. De aceea, unul dintre punctele tari ale educației adventiste este că oferă copiilor și tinerilor direcția corectă în viață și-i echipează

cu resursele necesare pentru a suporta dificultăți imposibile sau situațiile nedrepte și, totodată, îi ajută să rămână umili chiar și atunci când au cele mai mari realizări. Dar, cel mai important, principiile educației adventiste garantează realizări și împliniri care anticipează experiențele promise în lumea desăvârșită, în care cei mântuiți se vor bucura de glorie, de onoare și de adevărata excelență.

Educație pentru performanță și succes

Chiar dacă întotdeauna s-a aflat sub presiunea unor critici sau a fost contestată, educația a fost considerată de-a lungul timpului un mijloc prin care se poate ajunge la succes. Cei care au performat și au avut succes fără să fie absolvenți ai unei școli de prestigiu sau măcar să fi parcurs etape educaționale instituționale sunt excepțiile care întăresc regula. De fapt, realizările cuantificabile ale absolvenților și angajarea lor pe piața forței de muncă au devenit criterii principale prin care se evaluează instituțiile de învățământ. Această tendință a condus către o performanță standardizată, determinată de programe rigide și uniformizate, tendință susținută și de condițiile globalizării.

Din nefericire, aceste preocupări de a „produce” absolvenți cât mai performanți, pe de-o parte, și a „crea” persoane de succes, pe altă parte, au contribuit din plin la formarea societății contemporane, în care *binele comun* este mai mult o idee decât un ideal, iar libertatea individului se bazează pe fragila și instabila egalitate democratică ce rezultă în urma echilibrului subiectiv dintre virtuți verbalizate și vicii afirmate. Rezultatul cel mai evident al acestei situații este lipsa de modele și dilema existențială cu care este confruntat fiecare copil sau tânăr care realizează că are nevoie de un reper: „Pe cine să imit? Trebuie oare urmat modelul unei vieți de umil sacrificiu pe care îl oferă Hristos? Sau trebuie mai degrabă să ducem viața activă și mândră a cetățeanului războinic, al căruia mediu și produs a fost prin excelență Roma?”³ Altfel spus, mai există dorința după realizări și împliniri care deschid drumul spre veșnicie sau rămân prioritare performanța și succesul care garantează recunoașterea lumii trecătoare? Cel care alege modelul Domnului Hristos va înțelege valoarea educației adventiste, care aduce împliniri autentice eterne, pentru că „un nume mare între oameni este asemenea literelor scrise pe nisip, dar un caracter fără pată va dura toată veșnicia.”⁴

De la școlile de succes... la școlile cu tineri și copii împliniți

În ciuda interesului pentru educația performantă și de succes, trebuie remarcat că în ultimul timp se vorbește tot mai mult despre „starea de bine” a celor care învață, „egalitatea de șanse” și integrarea în viață a absolvenților. Statisticile mondiale și naționale atrag atenția asupra unor situații foarte grele pentru (prea) mulți copii și tineri, situații care au fost agravate în perioada pandemiei.⁵ De asemenea, apar tot mai multe studii de psihologie despre nivelul scăzut de empatie al elevilor și al studenților, ceea ce necesită constituirea unor situații de învățare care să reconecteze actul educațional cu dinamica mediului din viața reală. Altfel spus, crește tot mai mult interesul pentru școlile în care copiii se simt fericiți și împliniți, în detrimentul școlilor care au performanțe.⁶

De fapt, aceasta este o întoarcere spre valorile promovate dintotdeauna de educația adventistă, a cărei finalitate este o viață împlinită în această existență și oferirea unei perspective veșnice. De aceea, educația adventistă susține și promovează ceea ce este garanția unei existențe împlinite și cu realizări reale pentru că: „Cea mai înaltă ambiție a vieții și cea mai mare bucurie a ei este acum aceea de a-L onora pe Hristos, de a deveni ca El, de a lucra pentru El.”⁷ ■

**ALTFEL SPUS, MAI
EXISTĂ DORINȚĂ DUPĂ
REALIZĂRI ȘI ÎMPLINIRI
CARE DESCHID DRUMUL
NOSTRU SPRE
VEȘNICIE?**

¹ Ellen G. White, *Fundamentele educației creștine*, p. 387, (ediția electronică).

² *Idem*.

³ Pierre Manent, *Metamorfozele cetății. Eseu despre dinamica Occidentului*, traducere din franceză de Mona Antohi, (Humanitas, București, 2012), p. 11.

⁴ Ellen G. White, *Mărturii pentru biserică*, vol. 5, p. 578, (ediția electronică).

⁵ În România, peste un sfert dintre copii nu au acces la educația online, arată un studiu realizat de Salvați Copiii, România. În plus, 28% dintre copii și 43% dintre cadrele didactice nu dețin parțial sau total resursele materiale necesare învățământului online. <https://www.digi24.ro/stiri/actualitate/educatie/peste-un-sfert-dintre-copiii-din-romania-nu-au-acces-la-educatia-online-1386893>; <https://romania.europalibera.org/a/un-an-de-scoala-in-pandemie-31145053.html>

⁶ <https://www.oecd-ilibrary.org/docserver/9789264190672-9-en.pdf?expires=1617567828&id=id&accname=guest&checksum=7D2014DFCFC5DDDF9C2951744AFB5FA5> Modelul finlandez de educație și-a schimbat preocuparea de la performanță la echiparea pentru viață a elevilor și o experiență educațională caracterizată de o „stare de bine” în timpul școlii. De aceea, „se așteaptă ca școlile să propună și să mențină sisteme puternice de sprijin pentru toți cursanții – nutriție sănătoasă, servicii de sănătate, consiliere psihologică și îndrumare pentru elevi...”, p. 7.

⁷ Ellen G. White, *Educație*, p. 296, (ediția electronică). Marele nostru poet Mihai Eminescu a surprins această idee într-o formulă poetică în *Scrisoarea I*: „Poți zidi o lume-n treagă, poți s-o sfărâmi... orice-ai spune, / Peste toate, o lopată de țărână se depune.”

Emanuel Sălăgean, pastor, șef birou comunicare
și relații publice, Universitatea Adventus

UN APEL SOLEMN AL DOMNULUI ISUS HRISTOS

Mântuitorul le-a zis ucenicilor în camera de sus și ne zice și nouă, tuturor: „Să nu vi se tulbure inima. Aveți credință în Dumnezeu și aveți credință în Mine” (Ioan 14:1).

Ce este credința? În Evrei 11:1 este definită astfel: „Și credința este o încredere neclintită în lucrurile nădăjduite, o puternică încredințare despre lucrurile care nu se văd.”

Lumea aceasta căzută în păcat este plină de tot felul de credințe deșarte, contradictorii și periculoase. Până și demonii cred ceva și se înfioară (vezi Iacov 2:19). Singura credință adevărată, folosită, binecuvântată este aceea care vine de la Dumnezeu, și aceasta nu e amestecată cu erori, nu e nestatornică: „M-am văzut silit să vă scriu ca să vă îndemn să luptați pentru credința care a fost dată sfinților o dată pentru totdeauna” (Iuda 3).

O astfel de credință nu este filozofie omenească: „Pentru ca credința voastră să fie întemeiată nu pe înțelepciunea omenească, ci pe puterea lui Dumnezeu” (1 Corinteni 2:5). În ce mod este credința creștină întemeiată pe puterea lui Dumnezeu? Pentru că provine în mod direct și concret din Cuvântul Său: „Astfel, credința vine în urma auzirii, iar auzirea vine prin Cuvântul lui Hristos” (Romani 10:17).

În același timp, suntem învățați că Dumnezeu este sursa supremă și unică a credinței adevărate, că El este Dătătorul ei, ca al oricărui alt dar: „Orice ni se dă bun și orice dar desăvârșit este de sus, pogorându-se de la Tatăl luminilor, în care nu este nici schimbare, nici umbră de mutare” (Iacov 1:17). Orice dar bun vine de la Tatăl luminilor, inclusiv și mai ales credința: „Prin harul care mi-a fost dat, eu spun fiecăruia dintre voi să nu aibă despre sine o părere mai înaltă decât se cuvine, ci să aibă simțiri cumpătate despre sine, potrivit cu *măsura de credință* pe care a împărțit-o Dumnezeu fiecăruia” (Romani 12:3). „Deoarece avem felurite daruri, după harul care ne-a fost dat: cine are darul profeției să-l întrebuințeze după *măsura credinței lui*” (versetul 6).

Una dintre cele mai potrivite rugăciuni pe care le putem înălța este aceasta, ca și a ucenicilor Domnului Isus Hristos: „Apostolii I-au zis Domnului: «*Mărește-ne credința!*»” (Luca 17:5). Deși, așa cum am arătat, credința creștină nu este versatilă, ea are un caracter dinamic, „credința voastră merge *mereu crescând*” (2 Tesaloniceni 1:3), „întărind sufletele ucenicilor. El îi îndemna *să stăruie în credință*” (Faptele 14:22): „Privesc cu bucurie la buna rânduială care domnește între voi și la *tăria credinței voastre în Hristos*” (Coloseni 2:5).

Ca să crească și să se fortifice, credința trebuie să fie antrenată, de aceea Hristos îngăduie ca urmașii Lui să treacă prin greutăți: „ca unii care știți că *încercarea credinței voastre lucrează răbdare*” (Iacov 1:3). „pentru ca încercarea credinței voastre, cu mult mai scumpă decât aurul care pierie și care totuși este cercat prin foc,

să aibă ca urmare lauda, slava și cinstea la arătarea lui Isus Hristos” (1 Petru 1:7).

Dumnezeu lucrează încontinuu la dezvoltarea credinței noastre și noi trebuie să ținem seama de nivelul de creștere al fiecăruia: „să putem împlini ce mai *lipsește credinței voastre*” (1 Tesaloniceni 3:10). „Primiți bine pe cel *slab în credință* și nu vă apucați la vorbă asupra părerilor îndoielnice” (Romani 14:1).

Lipsa sau insuficiența credinței poate avea urmări dezastruoase. Astfel, ucenicii rămași în vale, când Isus S-a suit pe Muntele Schimbării la Față cu Petru, Iacov și Ioan, au fost înfrânți de Satana când au încercat să scoată duhul necurat din băiatul lunatic: „Atunci ucenicii au venit la Isus și I-au zis deoparte: «Noi de ce n-am putut să-l scoatem?» «Din pricina *puținei voastre credințe*», le-a zis Isus” (Matei 17:19,20). Vedeți unde duce credința puțină?

Hristos a prezis că, în ajunul revenirii Sale în glorie, lumea va fi prea puțin interesată de credință, și așa vedem noi astăzi: „Dar, când va veni Fiul omului, *va găsi El credință* pe pământ?” (Luca 18:8). Dar nu numai lumea este lipsită de credință și dezinteresată de ea, ci Satana încearcă să-i corupă chiar pe cei credincioși: „Căci se vor scula hristoși mincinoși și proroci mincinoși; vor face semne mari și minuni, până acolo încât să înșele, dacă va fi cu puțință, chiar și pe cei aleși” (Matei 24:24). Chiar și pe cei aleși? E posibil? Auziți ce prezicere a făcut apostolul Pavel, redând cuvintele Duhului Sfânt: „Dar Duhul spune lămurit că, în vremile din urmă, *unii se vor lepăda de credință*, ca să se alipească de duri înșelătoare și de învățăturile dracilor” (1 Timotei 4:1).

Ce avem de făcut ca să fim în siguranță? Permanentă cercetare de sine: „Pe voi înșivă *încercați-vă dacă sunteți în credință*” (2 Corinteni 13:5). Și să stăm sub aripile ocrotitoare ale Mântuitorului: „Domnul a zis: «Simone, Simone, Satana v-a cerut să vă cearnă ca grâul. Dar eu M-am rugat pentru tine, ca *să nu se piardă credința ta*; și, după ce te vei întoarce la Dumnezeu, să-i întărești pe frații tăi»” (Luca 22:31,32). Ne e dată această sublimă asigurare: „Iar a Aceluia care *poate să vă păzească de orice cădere* și să vă facă să vă înfățișați fără

prihană și plini de bucurie înaintea slavei Sale, a singurului Dumnezeu, Mântuitorul nostru, prin Isus Hristos, Domnul nostru, să fie slava, măreția, puterea și stăpânirea, mai înainte de toți vecii și acum și în veci! Amin!” (Iuda 24 și 25)

Credința ar putea la un moment dat să devină zadarnică: „Și, dacă n-a înviat Hristos, atunci propovăduirea noastră este zadarnică și zadarnică este și credința voastră” (1 Corinteni 15:14). Credința în învierea morților, bazată pe cunoștința că Hristos a înviat din morți, nu poate fi zadarnică, dar apostolul dă de înțeles aici că poate exista și credință zadarnică. Nu vedem noi astfel de riscuri pe care și le asumă milioane și milioane de oameni, care nu se lasă luminați prin Cuvântul lui Dumnezeu și permit să fie amăgiți de credințe înșelătoare?

Dorința noastră este nu numai să posedăm credința adevărată, ci și să fim bine întemeiați în ea: „Mărturia aceasta este adevărată. De aceea muștră-i aspru, ca să fie *sănătoși în credință*” (Tit 1:13).

Oamenii pot fi înșelați, dar Dumnezeu, niciodată, de aceea apostolul dă acest avertisment: „Ținta poruncii este dragostea care vine dintr-o inimă curată, dintr-un cuget bun și dintr-o credință neprefăcută” (1 Timotei 1:5). Credință neprefăcută! La ce ar folosi una prefăcută? Ar conduce ea oare la mântuire? Niciodată!

Dar însăși credința propriu-zisă, cât ar fi ea de autentică și de bine cultivată, poate fi viciată prin motivare falsă: „Chiar dacă *aș avea toată credința*, așa încât să mut și munții, și *n-aș avea dragoste*, nu sunt nimic” (1 Corinteni 13:2). Ați reținut? Numai credința, lăsată singură, nu conduce la mântuire; ea trebuie neapărat să fie motivată de dragoste. Să lucreze prin dragoste: „Căci în Isus Hristos, nici tăierea împrejur, nici netăierea împrejur n-au vreun preț, ci *credința care lucrează prin dragoste*” (Galateni 5:6).

„Credința autentică lucrează întotdeauna prin dragoste. Când te uiți la Golgota, nu o faci pentru a-ți liniști sufletul într-o neîmplinire a datoriei, nu ca să te calmezi pentru somn, ci pentru a crea credință în Isus, credința care lucrează, purificând sufletul de nămolul egoismului. Când ne prindem de Hristos prin credință, lucrarea noastră de-abia a început. Fiecare om are obiceiuri corupte și păcătoase, care trebuie să fie biruite prin luptă acerbă. Fiecărui suflet i se cere să lupte lupta credinței” (Ellen G. White, Manuscrisul 16 din 1890, publicat în *Seventh-day Adventist Bible Commentary/Comentariul biblic adventist de ziua a șaptea*, vol. 6, p. 1111)

Niciodată nu trebuie să fim mulțumiți cu nivelul nostru de credință. Stagnarea în credință înseamnă diminuarea credinței și este un marș spre necredință. Dar întâlnim în Noul Testament astfel de superlative:

– **Sutașul din Capernaum:** „Când a auzit Isus aceste vorbe, S-a mirat și le-a zis celor ce veneau după El: «Adevărat vă spun că *nici în Israel n-am găsit o credință așa de mare*»” (Matei 8:10).

– **Femeia cananeancă:** „Atunci Isus i-a zis: «O, femeie, *mare este credința ta*; făcă-ți-se cum voiești.» Și fiica ei s-a tămăduit chiar în ceasul acela” (Matei 15:28).

– **Diaconul Ștefan:** „L-au ales pe Ștefan, bărbat *plin de credință* și de Duhul Sfânt” (Faptele 6:5).

Creștinii tânjesc, ca și patriarhii, să ajungă în patria cerească: „Dar doreau o patrie mai bună, adică o patrie cerească” (Evrei 11:16). Din acest motiv, pe pământul încă blestemat, ei nu sunt acasă: „...doar le-au văzut și le-au urat de bine de departe, mărturisind că sunt străini și călători pe pământ” (v. 13). O asemenea așteptare a fost aplicată de apostolul Pavel la creștini: „...pentru că umblăm prin credință, nu prin vedere” (2 Corinteni 5:7).

Darul ceresc al credinței operează în primul rând în lucrarea mântuirii:

– „Cel neprihănit va trăi prin credința lui” (Habacuc 2:4).

– „Deci, fiindcă suntem socotiți neprihăniți prin credință, avem pace cu Dumnezeu prin Domnul nostru Isus Hristos” (Romani 5:1).

– „Și anume, neprihănirea dată de Dumnezeu, care vine prin credință în Isus Hristos, pentru toți și peste toți cei ce cred în El” (Romani 3:22).

– „Am fost răstignit împreună cu Hristos și trăiesc, dar nu mai trăiesc eu, ci Hristos trăiește în mine. Și viața pe care o trăiesc acum în trup o trăiesc în credință în Fiul lui Dumnezeu, care m-a iubit și S-a dat pe Sine Însuși pentru mine” (Galateni 2:20).

– „Așa încât Hristos să locuiască în inimile voastre prin credință” (Efeseni 3:17).

Credința creștină, mântuitoare nu este o presupunere, o iluzie, o fantezie, un mit. Ea înseamnă viață și nu se manifestă printr-o pasivitate a credinciosului:

– „Căci ne aducem aminte fără încetare, înaintea lui Dumnezeu, Tatăl nostru, de lucrarea credinței voastre” (1 Tesaloniceni 1:3).

– „Ca să aducem, pentru numele Lui, la ascultarea credinței pe toate neamurile” (Romani 1:5).

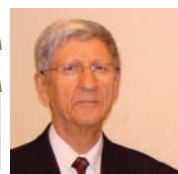
– „Luptă-te lupta cea bună a credinței” (1 Timotei 6:12).

– „M-am luptat lupta cea bună, mi-am isprăvit alergarea, am păzit credința” (2 Timotei 4:7).

Lucrarea credinței, ascultarea credinței, lupta cea bună a credinței, păzirea credinței. Aceasta înseamnă activitate, așa este?

Iată și alte acțiuni binecuvântate ale credinței adevărate, izvoare de la Dumnezeu prin Scripturi, acțiuni întreținute, practicate:

**CREDINȚĂ
AUTENTICĂ
ȘTEFAN
RADU**

**DORINȚA NOASTRĂ
ESTE NU NUMAI SĂ
POSEDĂM CREDINȚA
ADEVĂRATĂ, CI ȘI SĂ
FIM BINE ÎNTEMEIAȚI
ÎN EA.**

**DUMNEZEU
NE CURĂȚEȘTE
INIMILE PRIN
CREDINȚĂ; PRIN
CREDINȚĂ NE DĂ
O TĂMĂDUIRE DE-
PLINĂ, NE ZIDEȘTE
SUFLETEȘTE,
NE ÎNTĂREȘTE
ÎN DIFICULTĂȚI.
CREDINȚA ESTE
UN SCUT CAPABIL
SĂ STINGĂ
TOATE SĂGEȚILE
ARZĂTOARE ALE
CELUI RĂU.**

– „N-a făcut nicio deosebire între noi și ei, întrucât le-a curățit inimile prin credință” (Faptele 15:9).

– „Prin credința în Numele lui Isus, a întărit Numele Lui pe omul acesta, pe care-l vedeți și-l cunoașteți; credința în El a dat omului acestuia o tămăduire deplină, cum vedeți cu toții” (Faptele 3:16).

– „Dar voi, preaiubiților, zidiți-vă sufletește pe credința voastră preasfântă” (Iuda 20).

– „El (Avraam) nu s-a îndoit de făgăduința lui Dumnezeu prin necredință, ci, întărit prin credința lui, a dat slavă lui Dumnezeu” (Romani 4:20).

– „Pe deasupra tuturor acestora, luați scutul credinței, cu care veți putea stinge toate săgețile arzătoare ale celui rău” (Efeseni 6:16).

– „Și sunt încredințat și știu că voi rămâne și voi trăi cu voi toți, pentru înaintarea și bucuria credinței voastre” (Filipeni 1:25).

– „Și ceea ce câștigă biruința asupra lumii este credința noastră” (1 Ioan 5:4).

– „Isus S-a întors, a văzut-o și i-a zis (femeii bolnave): «Îndrăznește, fiică! Credința ta te-a mântuit»” (Matei 9:22).

– „Pentru că veți dobândi, ca sfârșit al credinței voastre, mântuirea sufletelor voastre” (1 Petru 1:9).

Să recapitulăm: Dumnezeu ne curățește inimile prin credință, tot prin credință ne dă o tămăduire deplină, ne zidește sufletește, ne întărește în dificultăți. Credința este un scut capabil să stingă toate săgețile arzătoare ale celui rău. Credința este o sursă inepuizabilă de bucurie. Credința ne dă biruință asupra lumii. Credința ne mântuiește, pentru că este un element fundamental în procesul dumnezeiesc al mântuirii.

Apostolul Pavel a încheiat astfel frumosul capitol 13 din 1 Corinteni: „Acum dar, rămân acestea trei: credința, nădejdea și dragostea; dar cea mai mare dintre ele este dragostea.” Mai înainte, el zisese că multe se vor sfârși: prorociile, limbile, cunoștința, dar nu dragostea: „Dragostea nu va pieri niciodată” (versetul 8).

Și nădejdea se va termina: ea va deveni inutilă atunci când lucrurile nădăjduite se vor împlini (vezi Romani 8:24,25). Și credința se va termina: atunci când va ajunge la destinația spre care ne conducea. Dar va rămâne în veșnicie dragostea.

Credința ne conduce la acest deznodământ fericit – „pentru că veți dobândi, ca sfârșit al credinței voastre, mântuirea sufletelor voastre” (1 Petru 1:9). ■

Ștefan Radu, pastor pensionar, doctor în teologie

ION GEANTĂ

În ziua de 11 februarie 2021, a decedat, în spitalul din Slatina, pastorul pensionar Ion Geantă, în vârstă de 87 de ani. Comunitatea Bujoru, din județul Teleorman, resimte lipsa celui ce i-a fost prezbiter și învățător spiritual în ultimii șapte ani, de când acesta își stabilise domiciliul în comuna natală din sudul țării. La evenimentul înhumării au participat pastorii: Gabriel Ișvan, Titu Ghejan, Daniel Delcea, Andrei Lazăr, Marius Bratu, Daniel Geantă și Felix Jercău.

Pastorul Ion Geantă a fost angajat al Uniunii de Conferințe în calitate de revizor în cea mai mare parte a activității sale. Ca pastor a slujit în

București (comunitatea Grant), precum și în comunitățile Ploiești și Târgoviște. Dumnezeu l-a chemat la odihnă în momentul cel mai favorabil al vieții sale, când, alături de soția sa iubită, Emilia, era dedicat în totalitate lucrării de servire pe ogorul Evangheliei. Perioada internării din cauza COVID-19 i-a oferit, în plus, oportunitatea pregătirii finale în vederea zilei de apoi mult iubite și mult așteptate cu toată ființa lui. Acest fapt ne mângâie și ne motivează și pe noi, cei rămași, să ne

implicăm la fel de activ în lucrarea lui Dumnezeu, cu speranța revederii în marea zi a învierii celor mântuiți. ■

A consemnat familia Geantă.

ANDREWS – AL PATRULEA PIONIER FONDATOR AL ADVENTISMULUI DE ZIUA A ȘAPTEA*

John Nevins Andrews a fost cel mai influent pionier adventist din afara trioului de fondatori format din Joseph Bates, James White și Ellen White.

Andrews s-a născut în statul american Maine la 22 iulie 1829, în aceeași mică localitate Poland, în care Ellen Harmon și-a trăit patru ani din copilărie. ⁽⁴⁷⁾

Predecesorii pionierului emigraseră din Marea Britanie în coloniile americane: Andrews (numele tatălui) în 1630, Nevins (numele de familie al bunicii după tată) în 1730, iar Pottle (numele mamei) în 1693. ⁽³⁷⁾ Unchiul Charles era un avocat renumit, purtător de cuvânt în parlamentul statului Maine și membru al Congresului SUA. ⁽⁵⁶⁾ Din toată familia extinsă de peste 60 de rude, Charles și soția lui, profesoara Persis, l-au influențat cel mai mult. Persis scria în jurnalul ei că John și frațele lui mai mic erau „cei mai frumoși copii din lume” și că „John era un gentleman desăvârșit de la natură și un om al cărții”.

Băiatul a crescut într-o familie evlavioasă și modestă de metodiști. ⁽⁶⁵⁾ Mama lui îi asigura educația religioasă. Atât era de precoce spiritual, încât a ținut minte toată viața tabloul și emoția simțită la doar cinci ani ascultând o predică despre judecata divină din Apocalipsa 20:11. La 12 ani îl urmărește pe Joshua Himes predicând revenirea lui Isus. Peste un an se trezește în el interesul pentru lucrurile spirituale, cu accent pe Isus Hristos și întoarcerea Sa. ⁽⁶⁸⁾

John a locuit un timp în localitatea și în casa unchiului, care îi plătea o școală mai bună decât acasă, sperând că va ieși un avocat de excepție din acesta. La acea școală, în 1843, la 14 ani, John se familiarizează cu franceza, latina, ebraica și greaca. Mătușa Persis, educată în capitala statului în literatură și chimie, era mândră de John. Jurnalul ei consemna în data de 8 octombrie 1843 că nepotul ei era „înalt, masculin, studios, foarte moral, promițător. Stăpâna latină, algebra și gramatica limbii engleze. Când citea, vocea îi era superbă, iar judecata sănătoasă îl clasa în fruntea tuturor celor de seama lui.” ⁽⁶³⁾ A fost o mare dezamăgire pentru Charles și Persis în anul 1844, când John

a renunțat la școală pentru a se dedica vestirii revenirii Mântuitorului. Zilele premergătoare celei de 22 octombrie 1844, tânărul „înalt care arăta matur le petrece vizitând fiecare școală din zonă, oferind rugăciuni pentru profesori și elevi.” ⁽⁸¹⁾

Rachel Oakes îi predică Sabatul zilei a șaptea pastorului adventist Frederick Wheeler, de la care află pastorul baptist Thomas Preble din Washington, care apoi scrie o broșură despre Sabatul biblic. În același an 1845 în care căpitanul Bates, la 53 de ani, o citește și înțelege valoarea poruncii a patra, Andrews, la 16 ani, are aceeași experiență. O vecină prietenă de aceeași vârstă, Marion Stowell, găsește în cutia poștală tratatul despre Sabat, scris de Preble. Verifică argumentele biblice, le înțelege și se decide să păzească următorul Sabat chiar de una singură. Până vine ziua de sâmbătă, i se alătură și fratele ei, Oswald, de 17 ani, după ce studiază broșura și Biblia. Sora pregătește toată mâncarea de vineri, iar fratele taie suficiente lemne să ajungă familiei până duminică. Luni îi dă broșura lui Andrews. ⁽¹⁰⁰⁾ Tânărul de 16 ani acceptă Sabatul. Apoi toți cei patru părinți ai celor trei adolescenți de câteva zile sabatarieni, citesc broșura, cercetează dovezile biblice și acceptă Sabatul. Cele două familii trimit o scrisoare în care au pus o jumătate de salariu către o biserică baptistă de ziua a șaptea ca să le asigure materiale suplimentare despre Sabat, cât și vizita unui pastor care, într-adevăr, a venit de la 235 mile din Rhode Island să consolideze credința celor din grupa care se tot mărea. Ironia este că Thomas Preble renunță la Sabatul zilei a șaptea și scrie articole și o carte împotriva zilei biblice de odihnă. Peste ani, în 1865, în Portland, fosta capitală a statului Maine, Andrews primește provocarea de a participa la o polemică față în față cu Thomas Preble. Dezbateră publică atrage o audiență uriașă. Argumentele lui Andrews pro Sabat câștigă ⁽⁴⁰⁵⁾. La fel se întâmplă și în 1872, când Andrews, specializat în istoria Sabatului, desființează punct cu punct cartea lui Preble, publicând 15 articole în revista misionară a Bisericii, *Review and Herald*. ⁽⁵⁵²⁾

În următorul articol vom vedea dezvoltarea spirituală și misionară a lui John Andrews după fuziunea cu Joseph Bates și familia White. ■

* Informațiile se regăsesc în Encyclopedia Ellen White și, în mod deosebit, în cartea publicată de Gilbert Valentine, în 2019, la Pacific Press, *J.N. Andrews, Mission Pioneer, Evangelist and Thought Leader*. Referințele din parantezele articolului corespund paginilor acestei vaste biografii.

**PORTRET
INSPIRATOR
CRISTIAN
TRENCHEA**

Cristian Trenchea, pastor, Conferința Moldova

SFÂNTUL GHEORGHE ȘI-A PIERDUT DRAGONUL

„Unii oameni se închină și Sfântului Gheorghe, și balaurului.”
Nicolae Petrescu-Redi¹

**NU ȘTIM NICIM
DESPRE EXISTENȚA
REALĂ A LUI
GHEORGHE. ESTE
POSIBIL SĂ FI FOST
UN PERSONAJ AU-
TENTIC, DAR ESTE
O CONFUZIE MAXI-
MĂ CU PRIVIRE LA
ORIGINEA SA, UNII
SPUN CĂ AR FI FOST
UN SOLDAT ROMAN.**

In anul 1831, zugravul Marin Tudose a refăcut pictura Bisericii Sfântul Mina, din Craiova. Pentru a justifica banii cuveniți pentru lucrare, pictorul a întocmit o listă cu lucrările efectuate la biserică: „Am pus o coadă nouă la cocoșul lui Sf. Petru; am legat pe cruce pe tâlharul din dreapta și i-am pus un deget nou; am pus o aripă Arhanghelului Gavril; am curățat pe servitoarea lui Caiafa; am revopsit cerul; am înroșit iadul și am pus o coadă nouă lui Lucifer; am albit barba lui Sf. Nicolae; am ascuțit sulita lui Sf. Gheorghe și am înverzit coada balaurului...”²

Transformarea Sfântului Gheorghe nu a fost un simplu retuș la coada balaurului, ci a însemnat un „proces curajos”, care a avut de-a face cu esența cultului acestui bărbat. Sf. Gheorghe este cunoscut în lumea întreagă datorită luptei sale cu balaurul. Picturile, icoanele și statuile care îi sunt dedicate îl înfățișează în această ipostază. Cea mai veche reprezentare (sec. X) se găsește în Armenia, în Biserica Sfânta Cruce, din Akdamar, unde sunt înfățișați trei sfinți: Sf. Sergiu, Sf. Teodor și Sf. Gheorghe, care străpung cu sulita câte un balaur. În Catedrala din Nikortsminda, Georgia, și în Biserica Sf. Barbara, din Cappadocia (sec. XI), apare împreună cu Sf. Teodor, ucigând balauri.

În artă i-au fost dedicate opere care au în comun scena uciderii balaurului: Carlo Crivelli (1472), Raffaello (1505), Carpaccio (1507), Tintoretto (1550), Edward Burne-Jones (1877), Anthony van Dyck și Salvador Dali (1942) sunt doar câțiva din numărul mare de pictori. Faptele lui, povestite și repovestite, s-au transformat și în opere literare³, iar curajul său a devenit exemplar, inspirând acțiuni militare și cruciade. Relicvele sale au fost așa de căutate, încât în anii 1800 erau nu mai puțin de „treizeci de corpuri, împărțiate prin Spania, Anglia, Italia, Franța, Germania, Țările de Jos... Capul era la Roma, Veneția, San Salvator, Praga, Cologna, Le Mans, Avernă, Treveri, Constantinopol, Lidda”⁴.

În Italia este patronul orașului Ferrara, „deși nu există nicio probă istorică ce ar putea să ateste

prezența lui în Ferrara și legenda care face referire la balaurul care teroriza orașul”⁵.

Legendă cu balauri

Nu știm nimic despre existența reală a lui Gheorghe. Este posibil să fi fost un personaj autentic, dar este o confuzie maximă cu privire la originea sa, unii spun că ar fi fost un soldat roman, alții că ar fi fost din Cappadocia, din Lidia sau din Palestina. Nu este nimic sigur. Potrivit *Passio sancti Georgii* (o serie de *Passio* populare), considerată sursa de bază, dar condamnată de *Decretul Gelasianum* din anul 496, clasificată ca fiind apocrifă, ar fi fost un soldat în armata lui Dioclețian (în alte versiuni în armata lui Daciano, împăratul perșilor), convertit la creștinism, care și-a dăruit toată averea și a refuzat să aducă sacrificii zeilor. Potrivit legendei, a fost bătut, torturat, tăiat în două cu o roată cu săbii, dar a înviat, aducând la credință pe *magister militum* Anatolio cu toți soldații lui, apoi pe împărăteasa Alexandra. La cererea împăratului a înviat două persoane moarte de patru sute de ani, le-a botezat și apoi le-a făcut să dispară. Împăratul l-a condamnat din nou la moarte, prin decapitare. Înainte să fie ucis, el a promis protecția sa oricui urma să-i venereze relicvele. Potrivit *Martirologio Romano*, ar fi fost încoronat ca „martir onorat cu trei coroane”⁶.

Sursele biografice sunt, așa cum am spus, o serie de *Passio* populare scrise înainte de secolul al V-lea, pe care papa Gelasiu (492–496), în *Decretum Gelasianum de libris recipiendis et non recipiendis*, un indice al cărților autentice găsite pe vremea lui, le declară ca fiind apocrife. Deci sursa principală a relatării vieții sfântului nu este autentică.

Puțin mai târziu, avem o serie de legende, cea mai importantă fiind *Prima Legenda*, păstrată în fragmente în *Palinsestul* din Viena. Copiile manuscrisului în latină și greacă sunt mai bine păstrate, dar din păcate există mari diferențe între ele. Deși aduc mai multe informații, sunt totodată și

dovada că nu avem o istorie unitară, dimpotrivă, una fabricată în timp. Există un alt manuscris din anul 916, în Vatican, care conține *Passio*⁷, și două relatări în codexurile ambroziene⁸. În secolele următoare au apărut alte documente; un *Manuscris* la muntele Athos, 1179, și un altul la Paris, 1529. *Legenda Aurea*, care dedică un spațiu larg vieții Sf. Gheorghe, aduce o poveste proprie.

Passio de la Muntele Athos a fost scrisă de Pasicrat, considerat „o rudă de-a sfântului”⁹, ea fiind identică cu *Passio* din Paris, care este semnată de un alt autor, iar *Passio* din Viena (Viena Theol. Greac 123), din același grup, este semnată de Menologio di Metafrast. Același text, dar trei autori diferiți. Ceva nu se potrivește. Nu degeaba calendarul sfinților spune: „Opera lui Pasicrat este nesigură din punct de vedere istoric.”¹⁰ Prezintă multe elemente caracteristice legendeilor: miracole, convertirea în masă a păgânilor, persecuții crâncene și multe altele. Fără să nege existența Sf. Gheorghe, *Familia Cristiana* spune: „Informațiile cu privire la acest sfânt sunt insuficiente”¹¹, iar *Vatican News* adaugă: „Nenumărate sunt legendele care s-au construit în jurul acestui sfânt.”¹²

Probleme

Despre povestea cu balaurul nu se amintește nimic. Primele menționări apar doar în secolul al X-lea, în Georgia. „Este o legendă adăugată”¹³ de imaginația populară. *Grande Dizionario dei Santi* confirmă: „Toate legendele care s-au dezvoltat în jurul numelui său pot fi considerate cu siguranță fabulații, între ele și istoria cu balaurul, care se pare că își are originea în Italia, într-o epocă recentă.”¹⁴ Bargellini arată că „descrierea vieții lui este legendă, o legendă care a avut un noroc extraordinar, atât în artă, cât și în literatură. Transpoziția unei povești mitologice, care se pare că își are rădăcinile în lupta dintre om și un flagel al naturii, ca de exemplu o epidemie”¹⁵.

O transpoziție mitologică

Nu trebuie să fii istoric ca să vezi că nu-i „nimic mai mult decât un sfânt alegoric”¹⁶. Cruciadele au dat un mare impuls cultului acestui cavaler, considerat protectorul doamnelor. În Răsărit, până astăzi este ținut în mare cinste, fiind unul dintre cei 14 sfinți auxiliari. Este patronul Rusiei, Angliei, Greciei, Portugaliei și Germaniei. Este patronul orașelor Genova și Veneția. Cultul și curajul său au fost o continuă sursă de inspirație și este venerat cu pioșenie în lumea creștină.

O frumoasă poveste, venită din epoca cavalerilor, care a determinat Biserica Catolică să facă o alegere hotărâtă: în anul 1969, cultul său a fost scos din Calendarul General, fiind redus la memorie facultativă. Să îl venereze doar cei care cred.

Și sunt mulți care încă mai cred povestea cu balaurul.

Sf. Gheorghe și balaurul are o concurență în *Sf. Marina și balaurul*, despre care se povestește că ar fi fost martirizată sub Dioclețian, „fiind dată la un balaur, care a înghițit-o. Balaurul a fost muștrat de Dumnezeu, așa că a vomitat-o nevătămată”¹⁷. Pentru aceasta, ea a fost considerată sfântă. Legendă cu balauri! În ciuda acestei povești, este încă mult iubită, iar cultul ei este prezent peste tot în Orient și Occident. Este comemorată ca o tânără în picioare pe un balaur, deși și cultul ei a fost suspendat în anul 1969. ■

UN CULT REDUS LA
MEMORIE FACULTATIVĂ.
SĂ ÎL VENEREZE DOAR
CEI CARE CRED.

¹ Nicolae Petrescu-Redi, *Reverber*, 2005.

² Lupu Corneliu, *Genese*, Galați, 2001, p. 140.

³ Citez doar două opere recente dintr-un număr foarte mare: Bollinger Maz-Manna Giovanni, *Come san Giorgio sconfisse il drago*, Bohem Press, 2005; Girodano Sebastiano, *San Giorgio e il drago. Riflessioni lungo un percorso d'arte*, Lincei, 2005.

⁴ *Dizionario delle reliquie e dei santi*, p. 114.

⁵ Diego Marani, *Il ritorno di San Giorgio*, Ferrara, 2005, p. 67.

⁶ *Martirologio Romano*, p. 75.

⁷ *Passione*, Manuscrisul 1160, foaia 272. 88 din 916.

⁸ Două codice ambrosiane E. 22 Inf. și E. 84 Inf. relatează „Passio di S. Giorgio martire”. Informații în *Catalogus Codicum Hagiographicorum Latinorum Bibliothecae Ambrosianae Mediolanensis*, Bologna, 1892.

⁹ Alonso de Villegas Selvago, *Il perfetto leggendario della vita, e fatti di N. sig. Giesu Christo, e di tutti santi*, Veneția, 1663, p. 262; Giovanni Antonucci, *La leggenda di S. Giorgio e del drago*, în „Emporium”, LXXVI, 1932, și în *Bibliotheca Sanctorum*, Roma Pontificia Università Lat., Roma, 1961, vol. V.

¹⁰ Enrico Pepe, *Martiri e santi del calendario romano*, Roma, 202, p. 175.

¹¹ *Familia Cristiana*, „San Giorgio Cavaliere misterioso venerato in tutto il mondo”, Roma, 23.04.2020.

¹² „San Giorgio, Martire”, în *Vatican News*, 23, Aprile - <https://www.vaticannews.va/it/santo-del-giorno/04/23/san-giorgio-martire.html>

¹³ Pepe, *Martiri e santi*, p. 175.

¹⁴ *Grande dizionario dei Santi*, p. 72.

¹⁵ Bargellini, *Mile Santi*, p. 227.

¹⁶ Citat în Samuel Pegge, *Observations on the History of St. George*, Society of Antiquaries, 10 aprilie 1777, p. 5.

¹⁷ *Faptele Sf. Margherita*, în *Grande dizionario dei Santi*, p. 530.

Dr. Benone Lupu, pastor în Italia

JUDECATA DIVINĂ, AȘA CUM O PREZINTĂ SFINTELE SCRIPTURI (I)

„Sionul va fi mântuit prin judecată.” (Isaia 1:27 p.p.)

Deja în sine termenul „judecată” exprimă un eveniment de importanță majoră, dar această importanță crește cu atât mai mult prin mențiunea că este o „judecată divină”, prin care se face referire la forul suprem al Universului, unde este evaluată juridic viața fiecărui om, în balanța infailibilă a dreptății divine. Dacă deja un examen de admitere sau absolvire este tratat, în general, cu cea mai mare seriozitate, deoarece se știe că rezultatele vor avea consecințe asupra întregii vieți, cu cât mai mult o judecată divină întrece în importanță și consecințe orice examen de bacalaureat sau orice examen de stat, pentru că în cadrul ei se decide soarta eternă a fiecărui om. Cu mult timp înainte de examenele amintite, tinerii implicați și părinții lor se interesează cu privire la toate datele necesare: mai întâi de materiile și cunoștințele care se cer, apoi despre locul și data examenelor, cât și modul în care decurge procesul de examinare (scris, oral). Oare judecata divină nu ar trebui tratată cu cel puțin aceeași seriozitate pentru a afla din timp tot ceea ce implică această judecată?

Din păcate se observă că, în creștinism, doctrina privitoare la judecată este atât de diferită, deși toate doctrinele fac referire la textul biblic. Fără a intra în detalii, menționăm în linii mari doar câteva concepții:

- Concepția ortodoxă este aceea că, imediat după moarte, sufletul, considerat nemuritor, este trecut printr-un proces de judecată (vămi) și apoi este fie înălțat în rai, fie aruncat în iadul veșnic.
- Învățătura catolică mai adaugă o alternativă salvatoare introdusă de Origen. Dacă se constată că sufletul în discuție nu a fost suficient de bun pentru a fi înălțat în rai, dar nici atât de rău ca să fie aruncat în iad, el are șansa de a fi purificat în purgatoriu prin chinuri uriașe. Acest proces poate fi scurtat prin rugăciunile sfinților.
- În bisericele protestante și neoprotestante, deși se respinge existența purgatorului, se acceptă doctrina răsplătirii imediate a sufletului după moarte. Se consideră că cei care cred în Domnul Isus nu au parte de judecată, „ei au trecut din moarte la viață”, conform textului biblic.

Chiar și în adventism, mai ales în ultimul timp, se fac auzite explicații ale unor teologi care deviază de la ceea ce a constituit și constituie încă doctrina oficială a bisericii despre judecata finală și este susținută de Spiritul Profetic.

Conform acestor interpretări deviate, vestea cea bună despre judecată ar fi aceea că de fapt Dumnezeu Tatăl a dat toată judecata Fiului, iar Fiul îi asigură pe cei care cred în El că nici nu vor mai fi judecați, ci au trecut din moarte la viață. Argumentele biblice prezentate sunt versete cum ar fi:

„Tatăl nici nu judecă pe nimeni, ci toată judecata a dat-o Fiului” (Ioan 5:22).

„Oricine crede în El nu este judecat” (Ioan 3:18).

„Adevărat, adevărat vă spun că cine ascultă cuvintele Mele și crede în Cel ce M-a trimis are viața veșnică și nu vine la judecată, ci a trecut din moarte la viață” (Ioan 5:24).

În acest caz, judecata divină amintită frecvent pe paginile Sfințelor Scripturi i-ar privi exclusiv pe cei care, din diverse motive, nu au crezut și nu au ascultat cuvintele Domnului Isus. Ca atare, judecata divină nu ne mai privește pe noi (evident având speranța mântuirii), ci doar pe ei (cei care au refuzat Darul lui Dumnezeu). În acest caz, studierea judecății ar avea doar un caracter informativ cu privire la ceea ce li se va întâmpla lor, adică celor necredincioși. Dar de fapt nici chiar aceștia nu vor fi judecați în cadrul unei judecăți finale, deoarece Mântuitorul a declarat: „Dar cine nu crede a și fost judecat, pentru că n-a crezut în Numele singurului Fiul al lui Dumnezeu” (Ioan 3:18).

Ba chiar și Satana ar fi fost deja judecat: „Acum are loc judecata lumii acesteia, acum stăpânitorul lumii acesteia va fi aruncat afară” (Ioan 12:31).

Dar dacă ar fi aceasta judecata definitivă a lui Satana, ce se întâmplă cu judecarea a ceea ce a făcut în cei aproape 2 000 de ani care au trecut de atunci? Poate aceasta arată cel mai bine eroarea care se comite prin acest mod de interpretare.

De asemenea, o astfel de interpretare vine în conflict cu o serie de alte declarații ale Scripturii, în care se amintește că absolut toți vor fi judecați, cât și toate faptele, atât cele bune, cât și cele rele (Eclesiastul 12:13). De asemenea, cum se armonizează această interpretare cu scena judecății descrisă în profeția din Daniel 7, care este explicată atât de amănunțit în capitolul 28 din *Tragedia veacurilor*? Oare acești teologi sunt mai competenți decât apostolul Pavel, care a cunoscut mult mai bine ebraica și greaca veche decât acești interpreți ai Scripturii și a fost contemporan cu apostolii, care au auzit personal aceste declarații ale Domnului Isus? Iată ce a declarat și ce a scris despre judecata divină:

„Dar, pe când vorbea Pavel despre neprihănire, despre înfrânare și despre judecata viitoare, Felix, îngrozit, a zis: «De astă dată, du-te; când voi mai avea prilej, te voi chema.»» (Faptele 24:25)

„Căci toți trebuie să ne înfățișăm înaintea scaunului de judecată al lui Hristos, pentru ca fiecare să-și primească răsplata după binele sau răul pe care-l va fi făcut când trăia în trup.” (2 Corinteni 5:10)

Aceasta nu este doar declarația apostolului Pavel, ci are girul Duhului Sfânt, Inspiratorul Bibliei, Persoana divină care are între altele și rolul de a ne conduce în tot adevărul. De aici reiese în mod clar că și apostolul Pavel știa că judecata divină încă nu a avut loc, ci este „viitoare”, ba chiar se include și pe sine în rândul celor care urmează să fie judecați de fapt, ca și apostolul Petru (1 Petru 4:17).

Între atâtea păreri atât de diferite, cum putem ajunge totuși la o înțelegere corectă? Pentru aceasta trebuie să ținem seama de anumite particularități ale Bibliei și de anumite principii pe care le vom prezenta pe rând.

Să nu repetăm greșeala poporului Israel din vremea Domnului Isus

Tocmai de aceea, pentru studierea acestui subiect important, aș dori să pornim mai întâi de la un fapt general valabil pentru întreaga Biblie. Sunt elemente ale învățăturii biblice care poartă același nume, dar sunt totuși elemente diferite. Dacă nu sesizăm acest fapt, ajungem la concluzii greșite. Doar sub călăuzirea Duhului Sfânt suntem ajutați să distingem deosebirile și să descoperim apoi acea armonie perfectă, logică a Sfințelor Scripturi, inerentă de altfel originii și rolului pe care îl au.

„Fără îndrumarea Duhului Sfânt vom fi în permanență pasibili să smulgem ceva Scripturilor sau să le interpretăm greșit. Există multe lecturări ale Bibliei care sunt fără profit și, în multe cazuri, reprezintă un prejudiciu.” — *Mărturii pentru biserica*, vol. 5, pp. 704, 705

Fără a intra în detalii, voi menționa câteva exemple cu privire la elemente diferite menționate de Biblie, care poartă același nume. De pildă, subiectul cu privire la cele două evenimente ale venirii Domnului Isus. Sunt două venituri distincte, prima venire ca Om, iar a doua venire în slavă, ca Domn al domnilor și Împărat al împărățiilor. Dar în textul biblic unde sunt menționate, nu se specifică despre care dintre cele două venituri este vorba. De exemplu, în Psalmii 50:3,6: „Dumnezeul nostru vine și nu tace. Înaintea Lui merge un foc mistuitor și împrejurul Lui, o furtună puternică. El strigă spre ceruri sus și spre pământ, ca

să judece pe poporul Său: «Strângeți-Mi pe credincioșii Mei, care au făcut legământ cu Mine prin jertfă!» Atunci cerurile vor vesti dreptatea Lui, căci Dumnezeu este Cel ce judecă.”

Dar nu se specifică faptul că este vorba despre a doua venire. În Isaia 53, profeția biblică se referă la prima venire ca Om și Miel al lui Dumnezeu. Dar textul biblic nu face niciun fel de precizare. Iar în Isaia 61 întâlnim o situație și mai complicată: versetul 1 și prima parte a versetului 2 descriu misiunea Domnului la prima venire și, brusc, fără nicio înștiințare a textului, profeția trece la evenimente care vor avea loc la a doua venire: „o zi de răzbunare...” Observați că Mântuitorul, atunci când a citat această profeție în sinagoga din Nazaret, S-a oprit la cuvintele „un an de îndurare”, deoarece restul privește cea de-a doua venire. Poporul Israel din vremea activității publice a Domnului Isus, în orbirea lui spirituală, nu a făcut această distincție. Ei așteptau împlinirea aspectelor profetice care aparțin celei de-a doua venituri cu ocazia primei venituri și așa au ajuns acești fervenți așteptători ai lui Mesia să-L condamne și să îl răstignească pe cruce.

Tot așa stau lucrurile și în privința celor două legi: legea morală și legea ceremonială, prima este veșnică, iar cea de-a doua, vremelnică. Astăzi observăm denominațiuni creștine care consideră legea morală ca fiind desființată și țin în schimb elemente din legea ceremonială, cum ar fi sărbătoarea Paștelui, Rusaliile, pe care bineînțeles le serbează în felul lor. Este adevărat că și legea ceremonială este veșnică prin adevărurile pe care le reprezintă simbolurile ei, însă nu în privința practicării.

Un alt exemplu ar fi menționarea vinului în Biblie. Nu vreau să intru în amănuntele etimologice ale termenilor ebraici sau ale limbii grecești. Dar este evident că același vin nu poate fi simbol atât al sângelui Mântuitorului, cât și al ereziilor Babilonului spiritual. Primul este mustul (vin fără alcool), celălalt este vinul îmbătător.

Același adevăr ilustrat în exemplele de mai sus se aplică și la subiectul judecății divine, deoarece există faze diferite, distincte, ale acestei judecăți, cu complete de judecată diferite, cu categorii diferite de persoane judecate. În cadrul judecății de cercetare este judecat doar poporul lui Dumnezeu, biserica Sa. Judecătorul este Tatăl, Domnul Isus are rolul de avocat (Daniel cap. 7), explicat în *Tragedia veacurilor*, capitolul 28. La judecata din timpul celor o mie de ani, completul de judecată îl formează Domnul Isus și cei mântuiți, pentru a-i judeca pe cei care au refuzat mântuirea, pe Satana și pe îngerii căzuți. Vom documenta pe viitor aceste afirmații.

Dacă aceste etapizări nu sunt înțelese corect, ținând seama de toate referințele biblice și ale Spiritului Profetic, intrăm în conflict cu alte declarații biblice și se nasc o serie de confuzii care pot fi foarte păguboase. ■ (Vom continua.)

ÎNTELEGERE
CORECTĂ
EMILIAN
NICULESCU

Emilian Niculescu, pastor pensionar

IMPERIALISMUL MESIANIC (v)

După ce am văzut majoritatea profețiilor din Vechiul Testament, inclusiv marea profeție cronomesianică a lui Daniel, este momentul să discutăm acum despre profețiile mesianice din cartea lui Zaharia. Zaharia (*Zəḳaryāh ben Berekyahu ben 'Iddō*) a profețit între anii 521 și 480 î.Hr., pe timpul marelui șah persan Darius (*Daryawahuš*), în culmea puterii imperiului. Viziunile și predicțiile lui sunt fascinante, pline de imagini sugestive, printre care și câteva profeții mesianice notabile.

Mesia – Odrasla și Piatra de colț a Templului

Prima dintre acestea sună astfel:

⁸ *Ascultă dar, Iosua, mare-preot, tu și colegii tăi cei așezați înaintea ta (pentru că ei sunt o pildă). Iată, voi aduce pe Robul Meu, Odrasla!* ⁹ *Iată, piatra aceasta pe care am pus-o înaintea lui Iosua: pe o singură piatră sunt șapte ochi (Sau: șapte ochi sunt îndreptați spre o singură piatră). (Zaharia 3:8-9a)*

De la prima citire înțelegem că nu este o profeție foarte simplă. Colegii lui Iosua (sfatul seniorilor preoți?) sunt numiți aici „pildă” (exemplu, semn, minune), în acest caz, un simbol profetic. Dar ce sau pe cine reprezintă aceștia? Profetul nu lămurește, ci introduce o nouă idee profetică: Dumnezeu va aduce pe lume pe cineva căruia Îi dă titlul „Robul Meu” (de o maximă importanță în istoria biblică). Mulți oameni mari ai lui Dumnezeu au primit acest titlu, în special Moise și David.¹ Israel (Isaia 41:8-9), ca slujitor al lui Dumnezeu, a fost numit la fel. Dar în cel mai înalt grad, Robul lui Dumnezeu este Mesia (Isaia 42:1; 43:10; 49:3-6; 52:12—53:12).

După cum „Robul” lui Dumnezeu este un titlu aparent modest – deși termenul ebraic (*‘ebed*) denumește nu doar sclavi și servitori, ci și pe cei mai înalți miniștri (Isaia 37:5) –, la fel și numele dat aici lui Mesia este dintre cele mai modeste. *Tsémah* înseamnă: vegetație, fir de plantă, mu-

gur, lăstar, vlăstar, odraslă, mlădiță. Acest nume (Odrasla) mai apare în profeți (Isaia 4:2; Ieremia 23:5; 33:15) și de fiecare dată, Targumul iudeo-aramaic precizează că este vorba de *Məšihā*² (Mesia / Unsul Domnului).

Imaginea pietrei cu șapte ochi este ambiguă. Ce fel de piatră este aceasta, cu șapte ochi, sau șapte fețe, șapte sclipiri? ² Unii traducători au înțeles că cei șapte ochi nu sunt ai pietrei, ci privesc piatra (CNS). Reintălnim în Apocalipsa (5:6) acești șapte ochi în imaginea suprarrealistă a Mielului ceresc, simbolul Hristosului înălțat. De asemenea, Apocalipsa ne arată că „cei șapte” sunt o expresie referitoare la manifestările multiple ale Duhului („Cele Șapte Duhuri”), reprezentate de cele șapte candelale ale sfeșnicului (Apocalipsa 4:5), cu aceeași semnificație ca și cei „șapte ochi” (Apocalipsa 5:6).

Zaharia, de asemenea, în viziunile din capitolele 3 și 4, menționează cei șapte ochi și cele șapte candelale, după care i se spune că viziunea aceasta vrea să spună că succesul lui Zorobabel (în reconstrucția templului) nu se va realiza prin putere sau forță, ci prin Duhul lui Dumnezeu. „Cei șapte sunt ochii lui Yahwé, care cercetează tot pământul” (Zaharia 4:10; Apocalipsa 5:6).

Cât privește piatra din Zaharia 3:9, se pare că nu este vorba de o piatră prețioasă cu șapte sclipiri, ci, după cum ni se sugerează în Zaharia 4:7, ar fi o imagine arhitectonică (*hā-‘ēben hā-ro‘šā* = „piatra din vârf”), fie cheia de boltă, fie cea mai de sus piatră ornamentală, fie chiar piatra fundamentală:

⁷ *Cine ești tu, munte mare? Înaintea lui Zorobabel, fă-te șes! El va aduce piatra capitală printre uralele strigate în cinstea ei.*

Targumul traduce interpretând: „Cine te crezi tu, împărăție stupidă [romană, care vei fi pustii-tă]. Înaintea lui Zorobabel, nu ești ca o câmpie? Ci se va descoperi Mesia (Unsul Lui), al cărui nume a fost rostit de demult și care va stăpâni peste toate împărățiile.”

DUPĂ CUM „ROBUL” LUI DUMNEZEU ESTE UN TITLU APARENT MODEST, LA FEL ȘI NUMELE DAT LUI MESIA – „ODRASLA” – ESTE DINTRE CELE MAI MODESTE, TSÉMAH PUTÂND ÎNSEMNA VEGETAȚIE, LĂSTAR, VLĂSTAR, ODRASLĂ.

Traducerea uralelor din versul ebraic este dificilă, întrucât expresia *hēn - hēn lah* se găsește numai aici. De aceea, cei mai buni traducători au redat-o destul de divers: „Ura! Ura!” (NJB,), „Har, har ei (sau datorită ei!)” (NRS, NET), „Dumnezeu s-o binecuvânteze!” (NIV), „Bravo, bravo ei!” (TOB). Strigătele acestea amintesc de osanalele adresate lui Isus la intrarea în Ierusalim și de acel *Axios* al Apocalipsei („vrednic este!”, Apocalipsa 5:9), care-L aclamă pe Isus ca Răscumpărător al omenirii și Arhiereu sau Pontif ceresc.

Mesia este cheia de boltă sau piatra unghiulară a templului spiritual al lui Dumnezeu (Efeseni 2:20). În alte exemple însă, El este piatra fundamentală (Psalmii 118:22; Marcu 12:10; Faptele 4:11; 1 Petru 2:7). Până la urmă, de ce n-ar putea fi și una, și alta – Alfa și Omega, Începutul și Sfârșitul lucrării lui Dumnezeu? Profetul spune despre guvernatorul iudeu care era strămoșul lui Isus: „Măinile lui Zorobabel au întemeiat această casă și tot mâinile lui o vor isprăvi” (Zaharia 4:9).

Piatra profetică este și inscripționată, gravată de Dumnezeu:

⁹ *Iată, Eu Însumi voi grava inscripția ei (zice Domnul oștirilor) și voi înlătura nelegiuirea țării acesteia într-o singură zi.* ¹⁰ *În ziua aceea (zice Domnul oștirilor), vă veți pofti unii pe alții sub viță și sub smochin (Zaharia 3:8-10).*

Ce anume urma să se sape pe piatra aceasta nu ni se spune, dar semnificația este evident legată de iertarea poporului. Aplicând profetia la templul pe care Zorobabel trebuia să-l construiască, înțelegem că rostul slujbelor de la templu era refacerea legăturii cu Dumnezeu prin sângele jertfei – ispășirea, iertarea și împăcarea. Când această împăcare avea să se realizeze, în zilele lui Mesia, era de așteptat ca binecuvântările materiale și sociale să urmeze (Ioel 2:22-23; Mica 4:3-4).

Până aici, Zaharia pare să prevadă un Mesia pașnic: piatra capitală a construcției lui Dumnezeu, începută și terminată de Zorobabel, sub privirile celor Șapte Ochi ai Providenței, care cercetează pământul; o lucrare realizată nu prin forța militară, nici prin puterea materială, ci prin Duhul Sfânt. Profetul ne asigură că această Piatră provine din cariera lui Iuda (Zaharia 10:3b-4a). Cuvântul *pinnā* (unghi – turn de colț, piatră de colț) se folosea și cu sensul de lider sau „căpetenie” (1 Samuel 14:38).

Mesia este numit și Țărușul Cortului (Zaharia 10:4), care de asemenea este un simbol pașnic. Dar și țărușul de cort a devenit armă în mâinile unei femei inimoase (Judecătorii 4:21-22; 5:26),

precum și o piatră în mâinile altei femei înțelepte (2 Samuel 11:21). Această ultimă profetie a lui Zaharia despre Piatra unghiulară a lui Iuda nu este un semnal de pacifism absolut, deoarece în context este vorba de mânia Domnului, care îi va cerceța pe „păstorii” și „țapii” turmei Lui și va face din „casa lui Iuda... calul Lui maiestros de război” (Zaharia 10:3). După cum i s-a arătat profetului, din Iuda vine nu doar Piatra, sau Țărușul, ci și arcul războinic și orice *nōgēs* (guvernator, despot, birar, supraveghetor de sclavi).

Iudeii aveau să devină ca niște „vițeji care... se vor lupta în război”, ca pedestrași, călcând în picioare noroiul, „pentru că Yahwé va fi cu ei, pe când cei care luptă călare pe cai vor fi dați de rușine” (v. 5). Israel urma să treacă prin marea Egiptului, să lovească Nilul și să-l sece, să umilească iarăși mândria Asiriei și să înlătore sceptrul Egiptului (v. 11).

Regele-preot, constructor al templului și egalul lui Dumnezeu

Profetia lui Zaharia din capitolul 6:9-15, care este recunoscută de Targumul iudaic ca fiind mesianică, îl descrie într-un mod foarte spectaculos pe Mesia ca mare-preot și rege (Suveran Pontif):

¹⁰ *Să iei daruri de la cei veniți din exilul babilonian – de la Heldai, Tobia și Iedaia – intrând tu însuși în casa lui Iosia, fiul lui Țefania.* ¹¹ *Să colectezi argint și aur și să faci o coroană pe care s-o pui pe capul arhiereului Ieșua ben Ioțadac* ¹² *și să-i spui: „Așa vorbește Domnul oștirilor: «Iată, un Om cu numele «Odrasla», va odrăsli din locul Lui și va zidi templul (palatul imperial al) lui Yahwé.* ¹³ *Da, El este Cel ce va zidi palatul lui Yahwé; El va primi maiestatea împărătească, se va așeza pe tronul Lui și va domni; va fi preot pe tronul Lui și va fi un sfat de pace între ei amândoi.»*

Așadar, avem de-a face cu o profetie dramatizată. Zaharia este pus să illustreze viitorul mesianic printr-o scenetă simplă. Arhiereul Ieșua³ este așezat pe un tron și, simbolic, i se pune pe cap o coroană de aur și argint, arătându-se astfel că Mesia (Odrasla din capitolul 3) va fi preot și rege în același timp. Profetia aceasta ne indică și numele pământesc al preotului-rege: Ieșua (grecește Iesus, devenit mai târziu Isus). Templul este palatul lui Yahwé, și Yahwé este împăratul care promite tronul mesianic. Va da Dumnezeu altuia slava Lui? În niciun caz (Isaia 42:8), atâta

**IUDEII AVEAU SĂ-L
STRĂPUNGĂ PE
CEL TRIMIS SĂ-I
IZBĂVEASCĂ. DAR
ACEASTĂ RANĂ VA
DEVENI PENTRU
EI UN IZVOR AL
CURĂȚIRII DE PĂ-
CAT, ATUNCI CÂND
VOR ÎNȚELEGE PE
CINE AU STRĂ-
PUNS. PĂSTORUL
LUI ISRAEL TRE-
BUIA SĂ FIE LOVIT
DIN VOIA LUI
DUMNEZEU.**

timp cât Mesia Omul este într-o unitate deplină cu Dumnezeu.

Expresia „sfat de pace” este o expresie care amintește de profeția lui Isaia (9:6), unde Mesia este Minunat, Sfetnic (termen care se referă adesea la un strateg de război), și anume un strateg al păcii. Aici însă pacea este mai degrabă relația dintre Domnul din cer și Odrasla ieșită din pământ. Înainte de exil, suveranii lui Iuda au fost adesea în conflict cu Suveranul ceresc, deși regele pământesc era proiectat să joace rolul de fiu al lui Dumnezeu, asemenea lui David. Psalmul al doilea, al încoronării mesianice, arată limpede rostul regelui iudeu. Iar profeția lui Zaharia arată că prin preotul-rege Ieșua, care va veni, se va realiza această armonie desăvârșită.

Asemenea lui Solomon (fiul lui David), al cărui urmaș era Zorobabel, Ieșua urma să zidească templul Domnului. Cuvântul ebraic pentru „templu” (*heykāl*) înseamnă, de fapt, palat regal. Dar profetul spusese că Zorobabel avea să termine construcția acestui palat al Împăratului ceresc; de ce trebuia să vină Mesia să-l zidească? Profetul nu explică, dar, după cum ne-a obișnuit cu simboluri, dacă piatra de capetenie a templului este simbolică, de ce n-ar fi întreg templul simbolic?

Coroana folosită în această scenetă profetică avea să rămână ca un obiect memorial în templul lui Zorobabel (Zaharia 6:14) și se da asigurarea că „cei de departe” vor participa de asemenea la construcția templului. Acesta, al lui Zorobabel, sau celălalt? Sau amândouă?! (Zaharia 8:20-23). Profeția avea și aspecte condiționate (v. 15).

Sfatul de pace dintre Domnul și Odrasla Lui pământească ar putea indica și intenția lui Dumnezeu și a lui Mesia de a promova pacea, împăcarea cu Israel și cu întreaga omenire. Pace și războiul sunt de datoria fiecărui rege. Pace, în principiu; iar violență, ca ultimă soluție (atât în țară, sub for-

ma pedepsei capitale, sau a înăbușirii răzcoalelor, cât și în afară, sub forma războiului de apărare). Domnul Își va așeza tabăra în jurul templului (palatul Său), cetatea de scăpare pentru ai Lui, pentru a apăra sanctuarul și poporul (Zaharia 9:8).

Împăratul lui Israel (Odrasla lui David) urma să intre în Ierusalim călare pe un măgăruș, ca semn al păcii, nu pe un cal (Zaharia 9:9; Psalmii 20:7; Isaia 31:1). El avea să elimine din întregul Israel (Efraim și Iuda) caii și carele și armele de luptă, pentru a proclama tuturor popoarelor pacea; și astfel va domni în toată întinderea ideală a țării, și în sfârșit, în toată lumea (Zaharia 9:10; Psalmii 72:8). Domnul promite că va folosi chiar pe poporul Lui ca armă de luptă eficientă împotriva dușmanilor Lui, între care un loc special avea să-L ocupe Yawan (civilizația greco-romană, Zaharia 9:13-14). Când Ierusalimul avea să fie atacat, Domnul Însuși avea să-i ia apărarea (Zaharia 12:2-9; 14:2-13).

Profețiile mesianice ale lui Zaharia cuprind și oracolele din capitolele 11 și 13, care sunt destul de complexe. Bunul păstor avea să fie prețuit cu 30 de arginți, aruncați în cele din urmă la topitoria templului (11:12-13). În zelul lor legitim împotriva falșilor profeți (13:2-5), iudeii aveau să-L străpungă pe Cel trimis să-i izbăvească (12:10b; 13:3b,6). Dar această rană va deveni pentru ei un izvor al curățirii de păcat (13:1), atunci când vor înțelege pe Cine au străpuns (12:10-14). Cel care urma să fie în sfat de pace cu Dumnezeu, „Omul tovarăș”, Păstorul lui Israel, trebuia să fie lovit din voia lui Dumnezeu (13:7).⁴

Prin asemenea viziuni, Zaharia prevedea, prin ceață, că Mesia avea să sufere, nu doar să domnească. Ideea de regalitate în sens propriu și ideea de conflict nu sunt eliminate. Dar Zaharia accentuează predominant caracterul pașnic al Mântuitorului care urma să vină. ■

¹ Num. 12:7-8; Ap. 15:3; 2 Sam. 3:18; Ps. 89:20.

² Termenul ebraic *‘ayin* înseamnă ochi (organul vederii), gaură, inel, izvor (ochi de apă, Gen. 16:7), precum și vedere, privire, aspect, înfățișare (Lev. 13:55), sau, după unii traducători, chiar scânteiere, scipire (Ez. 1:18, NJB, TOB). Traduceri foarte apreciate (NRS, JPS etc.) redau expresia prin „șapte fațete”, sau „șapte puncte strălucitoare” (BFC), iar Targumul traduce „șapte văzători”.

³ Arhiereul Iosua, numit în ebraică *Yahu-šūʿ*, sau *Yōšūʿa*, în aramaică *Yēšūʿa* și în greacă *Iesūs* / *Iisus*, este exact numele pe care avea să-L primească Isus la naștere (Matei 1).

⁴ Termenul ebraic folosit aici pentru „tovarăș” (*‘amīl*) înseamnă „confrate”, „seamăn”. Se mai folosește doar în cartea Leviticului, cu sensul de „apropaele” (Lev. 5:21; 18:20; 19:11,15,17; 24:19; 25:14-17). Provine de la substantivul *‘amm* (rudă, neam, oameni) și astfel Îl prezintă pe Mesia ca fiind un egal al lui Dumnezeu, de același „neam”, din aceeași categorie.

Florin Lăiu este profesor de Biblie pensionar

I. SĂ NE DISTRĂM CALCULÂND!

Adunați:

vârsta lui Metusala + anii petrecuți de Israel în pustie + numărul ucenicilor
+ vârsta Domnului Isus când a mers la Templu
+ numărul peștilor oferiți de un copil Domnului Isus
+ numărul cărților Noului Testament
+ vârsta slăbănogului din Capernaum vindecat de Isus).

Împărțiți rezultatul la suma pe care trebuia s-o primească robul nemilos de la datornicul lui, apoi adunați numărul fiicelor lui Iacov și veți obține numărul băieților lui Iacov.

**CITESC SI
DESCOPAR**
**ALINA
CHIRILEANU**

Alina Chirileanu este director asistent în cadrul Departamentului Copii, Uniunea de Conferințe.

II. GHICI CINE ESTE?

Răspunsuri: 1 - [vârsta lui Metusala 969 + anii petrecuți de Israel în pustie 40 + numărul ucenicilor 12 + vârsta Domnului Isus 12 + numărul cărților Noului Testament 27 + vârsta slăbănogului din Capernaum 38] : suma pe care trebuia s-o primească robul nemilos de la datornicul lui Iacov 1 = numărul băieților lui Iacov 12. Esau

GRILA DE EMISIUNI SPERANȚA TV mai 2021

DUMINICĂ

00:00 - Lecția de viață I **r** (Mihaela Rusu)
 01:00 - Viață din Cuvânt **r** (diverși pastori)
 02:00 - Străinul din Galileea **r** (Mihai Brașov & Lucian Cristescu)
 03:00 - Predică **r** (Valentin Dănișă)
 04:00 - Influențe **r** (Cătălin Bărbulescu)
 05:00 - Popas de suflet **r** (Andra Croitoru)
 05:30 - Punctul de plecare **r** (Adrian Bocăneanu) (emisiune în limba engleză)
 06:30 - Salt în viitor **r** (Varga Laszlo Zoltan) (emisiune în limba maghiară)
 07:30 - Pomul vieții **r** (diverși pastori)
 08:00 - Focus (Anatolie Tănase)
 09:00 - Din toată inima **r** (Ileana Ciutan)
 09:30 - Viața în grădină (Ileana Ciutan)
 10:00 - Căsuța cu idei (Mioara Mihai)
 11:00 - Microfonul părinților (Anca Porumb)
 11:50 - Carusel **r** (Bianca Timșă Stoicescu)
 12:00 - Lecția de viață II (Mihaela Rusu)
 13:00 - Copiii Regelui (emisiune în limba engleză)
 13:30 - Popas de suflet **r** (Andra Croitoru)
 14:00 - Academia (Emanuel Sălăgean)
 14:30 - Duelul ideilor (Dragoș Mușat)
 15:00 - Dincolo de cuvinte (Adrian Neagu)
 15:30 - Pasiune pentru misiune **r** (emisiune în limba engleză)
 16:00 - Duminică împreună (Lavinia Ștefan)
 18:00 - Orizont (Renata Babos) (emisiune în limba maghiară)
 19:00 - Școala Cuvântului (Florin Ristea)
 20:00 - În centrul atenției (Valeria Sitaru)
 20:50 - Texte și semnificații **r** (Gabriel Ișvan)
 21:00 - Tineretea e o artă (Sorin Dinu)
 22:00 - Inima cu minte (Daniel Cîrț)
 22:30 - A doua opinie (Cristina Ișvan)
 23:00 - Popas de suflet (Andra Croitoru)
 23:30 - Dialoguri pentru tineri **r** (Costi Gogoneață)

LUNI

00:00 - Lecția de viață II **r** (Mihaela Rusu)
 01:00 - Duminică împreună **r** (Lavinia Ștefan)
 03:00 - Influențe **r** (Cătălin Bărbulescu)
 04:00 - Dileme în tranziție **r** (emisiune în limba engleză)
 05:00 - Popas de suflet **r** (Andra Croitoru)
 05:30 - Comori din pământ **r** (Traian Aldea)
 06:00 - Focus **r** (Anatolie Tănase)
 07:00 - În centrul atenției **r** (Valeria Sitaru)
 07:50 - Texte și semnificații **r** (Gabriel Ișvan)
 08:00 - Start cu Speranță (Edisa Soare-Bucur & Andreea Stanciu & Mircea Mindăianu)
 09:55 - Descendențe (emisiune în limba engleză)
 10:00 - Oameni și povești **r** (Penina Cîrț)
 10:50 - HopeDiscovery **r**
 11:00 - Tineretea e o artă **r** (Sorin Dinu)
 12:00 - Educație pentru viață (Lavinia Ștefan)
 13:00 - Orizont **r** (Renata Babos) (emisiune în limba maghiară)
 14:00 - Ediție specială **r** (Tiberiu Nica)
 15:50 - Deschide Biblia **r** (Adelin Costache)
 16:00 - Microfonul părinților **r** (Anca Porumb)
 16:50 - Carusel (Bianca Timșă Stoicescu)
 17:00 - Dincolo de cuvinte **r** (Adrian Neagu)
 17:30 - Popas de suflet **r** (Andra Croitoru)
 18:00 - Raze de speranță (Renata Babos) (emisiune în limba maghiară)
 18:55 - Descendențe **r** (emisiune în limba engleză)
 19:00 - Sănătate cu prioritate (Raluca Mateescu)
 19:50 - HopeDiscovery **r**
 20:00 - În obiectiv (Alex Natsis)
 21:00 - Adevăruri și perspective (Florin Matei)
 21:50 - Deschide Biblia (Adelin Costache)
 22:00 - Provoacă-ți vieții (Adina Tomoiagă)
 22:30 - Lumea religioasă azi (Beatrice Lospa)
 23:00 - Popas de suflet (Andra Croitoru)
 23:30 - Cliff (emisiune în limba engleză)

MARȚI

00:00 - Educație pentru viață **r** (Lavinia Ștefan)
 01:00 - Sănătate cu prioritate **r** (Raluca Mateescu)
 01:50 - HopeDiscovery **r**
 02:00 - În obiectiv **r** (Alex Natsis)
 03:00 - Adevăruri și perspective **r** (Florin Matei)
 03:50 - Deschide Biblia **r** (Adelin Costache)
 04:00 - Căsuța cu idei **r** (Mioara Mihai)
 05:00 - Popas de suflet **r** (Andra Croitoru)
 05:30 - Duelul ideilor **r** (Dragoș Mușat)
 06:00 - Lumea religioasă azi **r** (Beatrice Lospa)
 06:30 - Provoacă-ți vieții (Adina Tomoiagă)
 07:00 - Sănătate cu prioritate **r** (Raluca Mateescu)
 07:50 - HopeDiscovery **r**
 08:00 - Start cu Speranță (Edisa Soare-Bucur & Andreea Stanciu & Mircea Mindăianu)
 09:55 - Descendențe (emisiune în limba engleză)
 10:00 - În obiectiv **r** (Alex Natsis)
 11:00 - Adevăruri și perspective **r** (Florin Matei)
 11:50 - Deschide Biblia **r** (Adelin Costache)
 12:00 - Repere (Adrian Andrei)
 13:00 - Raze de speranță **r** (Renata Babos) (emisiune în limba maghiară)
 13:55 - Descendențe **r** (emisiune în limba engleză)
 14:00 - Provoacă-ți vieții (Adina Tomoiagă)
 14:30 - Lumea religioasă azi **r** (Beatrice Lospa)
 15:00 - Educație pentru viață **r** (Lavinia Ștefan)
 16:00 - Căsuța cu idei **r** (Mioara Mihai)
 17:00 - Inima cu minte **r** (Daniel Cîrț)
 17:30 - Popas de suflet **r** (Andra Croitoru)
 18:00 - Răscruce (Lorant Amota) (emisiune în limba maghiară)
 18:55 - Descendențe **r** (emisiune în limba engleză)
 19:00 - Sănătate cu prioritate (Raluca Mateescu)
 19:50 - HopeDiscovery **r**
 20:00 - În obiectiv (Laurențiu Prună)
 21:00 - Adevăruri și perspective (Florin Matei)
 21:50 - Deschide Biblia (Adelin Costache)
 22:00 - Provoacă-ți vieții (Adina Tomoiagă)
 22:30 - Lumea religioasă azi (Beatrice Lospa)
 23:00 - Popas de suflet (Andra Croitoru)
 23:30 - Iisus dincolo de aparențe (Emil Lazăr)

MIERCURI

00:00 - Repere **r** (Adrian Andrei)
 01:00 - Sănătate cu prioritate **r** (Raluca Mateescu)
 01:50 - HopeDiscovery **r**
 02:00 - În obiectiv **r** (Laurențiu Prună)
 03:00 - Adevăruri și perspective (Florin Matei)
 03:50 - Deschide Biblia **r** (Adelin Costache)
 04:00 - Tineretea e o artă **r** (Sorin Dinu)
 05:00 - Popas de suflet **r** (Andra Croitoru)
 05:30 - Academia **r** (Emanuel Sălăgean)
 06:00 - Lumea religioasă azi **r** (Beatrice Lospa)
 06:30 - Provoacă-ți vieții (Adina Tomoiagă)
 07:00 - Sănătate cu prioritate **r** (Raluca Mateescu)
 07:50 - Hope Discovery **r**
 08:00 - Start cu Speranță (Edisa Soare-Bucur & Andreea Stanciu & Mircea Mindăianu)
 09:55 - Descendențe (emisiune în limba engleză)
 10:00 - În obiectiv **r** (Laurențiu Prună)
 11:00 - Adevăruri și perspective **r** (Florin Matei)
 11:50 - Deschide Biblia **r** (Adelin Costache)
 12:00 - E bine să știi (Dana Bordeianu)
 13:00 - Răscruce **r** (Lorant Amota) (emisiunea în limba maghiară)
 13:55 - Descendențe **r** (emisiune în limba engleză)
 14:00 - Provoacă-ți vieții (Adina Tomoiagă)
 14:30 - Lumea religioasă azi **r** (Beatrice Lospa)
 15:00 - Repere **r** (Adrian Andrei)
 16:00 - Taine din Scripturi **r** (Costi Gogoneață)
 16:50 - Lumini din trecut **r** (Adrian Neagu)

17:00 - Duelul ideilor **r** (Dragoș Mușat)
 17:30 - Popas de suflet **r** (Andra Croitoru)
 18:00 - Răscruce (Lorant Amota) (emisiune în limba maghiară)
 18:55 - Descendențe **r** (emisiune în limba engleză)
 19:00 - Sănătate cu prioritate (Raluca Mateescu)
 19:50 - HopeDiscovery **r**
 20:00 - În obiectiv (Sorin Dinu)
 21:00 - Adevăruri și perspective (Florin Matei)
 21:50 - Deschide Biblia (Adelin Costache)
 22:00 - Provoacă-ți vieții (Adina Tomoiagă)
 22:30 - Lumea religioasă azi (Beatrice Lospa)
 23:00 - Popas de suflet (Andra Croitoru)
 23:30 - Duelul ideilor **r** (Dragoș Mușat)

JOI

00:00 - E bine să știi **r** (Dana Bordeianu)
 01:00 - Sănătate cu prioritate **r** (Raluca Mateescu)
 01:50 - Hope Discovery **r**
 02:00 - În obiectiv **r** (Sorin Dinu)
 03:00 - Adevăruri și perspective **r** (Florin Matei)
 03:50 - Deschide Biblia **r** (Adelin Costache)
 04:00 - Invincibilii **r** (Mădălin Avramescu)
 04:50 - Ascende **r** (Daniel Bota)
 05:00 - Popas de suflet **r** (Andra Croitoru)
 05:30 - Iisus dincolo de aparențe (Emil Lazăr)
 06:00 - Lumea religioasă azi **r** (Beatrice Lospa)
 06:30 - Provoacă-ți vieții (Adina Tomoiagă)
 07:00 - Sănătate cu prioritate **r** (Raluca Mateescu)
 07:50 - HopeDiscovery **r**
 08:00 - Start cu Speranță (Edisa Soare-Bucur & Andreea Stanciu & Mircea Mindăianu)
 09:55 - Descendențe (emisiune în limba engleză)
 10:00 - În obiectiv **r** (Sorin Dinu)
 11:00 - Adevăruri și perspective **r** (Florin Matei)
 11:50 - Deschide Biblia **r** (Adelin Costache)
 12:00 - Vremea întrebărilor (Florin Matei)
 13:00 - Răscruce **r** (Lorant Amota) (emisiunea în limba maghiară)
 13:55 - Descendențe **r** (emisiune în limba engleză)
 14:00 - Provoacă-ți vieții (Adina Tomoiagă)
 14:30 - Lumea religioasă azi **r** (Beatrice Lospa)
 15:00 - E bine să știi **r** (Dana Bordeianu)
 16:00 - Invincibilii **r** (Mădălin Avramescu)
 16:50 - Ascende **r** (Daniel Bota)
 17:00 - Copiii Regelui **r** (emisiune în limba engleză)
 17:30 - Popas de suflet **r** (Andra Croitoru)
 18:00 - Răscruce (Lorant Amota) (emisiune în limba maghiară)
 18:55 - Descendențe **r** (emisiune în limba engleză)
 19:00 - Oameni și povești (Penina Cîrț)
 19:50 - HopeDiscovery **r**
 20:00 - Ediție Specială (Tiberiu Nica)
 21:50 - Deschide Biblia (Adelin Costache)
 22:00 - Provoacă-ți vieții (Adina Tomoiagă)
 22:30 - Lumea religioasă azi (Beatrice Lospa)
 23:00 - Popas de suflet (Andra Croitoru)
 23:30 - Academia **r** (Emanuel Sălăgean)

VINERI

00:00 - Vremea întrebărilor **r** (Florin Matei)
 01:00 - Ediție specială **r** (Tiberiu Nica)
 02:50 - Deschide Biblia **r** (Adelin Costache)
 03:00 - Portative și portrete **r** (Penina Cîrț)
 04:00 - În centrul atenției **r** (Valeria Sitaru)
 04:50 - Texte și semnificații **r** (Gabriel Ișvan)
 05:00 - Popas de suflet **r** (Andra Croitoru)
 05:30 - Viață în grădină **r** (Ileana Ciutan)
 06:00 - Lumea religioasă azi **r** (Beatrice Lospa)
 06:30 - Provoacă-ți vieții (Adina Tomoiagă)
 07:00 - Oameni și povești **r** (Penina Cîrț)
 07:50 - HopeDiscovery **r**
 08:00 - Start cu Speranță (Edisa Soare-Bucur & Andreea Stanciu & Mircea Mindăianu)
 09:55 - Descendențe (emisiune în limba engleză)
 10:00 - Viața în grădină **r** (Ileana Ciutan)

10:30 - Comori din pământ **r** (Traian Aldea)
 11:00 - Fii sănătos! (emisiune în limba engleză)
 12:00 - Lecția de viață I (Mihaela Rusu)
 13:00 - Răscruce **r** (Lorant Amota) (emisiune în limba maghiară)
 13:55 - Descendențe **r** (emisiune în limba engleză)
 14:00 - Provoacă-ți vieții (Adina Tomoiagă)
 14:30 - Lumea religioasă azi **r** (Beatrice Lospa)
 15:00 - Vremea întrebărilor (Florin Matei)
 16:00 - Portative și portrete **r** (Penina Cîrț)
 17:00 - A doua opinie (Cristina Ișvan)
 17:30 - Popas de suflet **r** (Andra Croitoru)
 18:00 - Răscruce (Lorant Amota) (emisiune în limba maghiară)
 18:55 - Descendențe (emisiune în limba engleză)
 19:00 - Pâinea cea de toate zilele (Lucian Cristescu)
 19:30 - Știri din lumea adventistă (emisiune în limba engleză)
 20:00 - Taine din Scripturi (Costi Gogoneață)
 20:50 - Lumini din trecut **r** (Adrian Neagu)
 21:00 - Jurnal de credință (Beatrice Lospa)
 21:50 - Deschide Biblie (Adelin Costache)
 22:00 - Popas de suflet (Andra Croitoru)
 22:30 - Pomul vieții (diverși pastori)
 23:00 - Semnele timpului (Beni Ghegoiu)
 23:50 - Texte și semnificații (Gabriel Ișvan)

SÂMBĂȚĂ

00:00 - Școala Cuvântului **r** (Florin Ristea)
 01:00 - Fii sănătos (emisiune în limba engleză)
 02:00 - Pâinea cea de toate zilele **r** (Lucian Cristescu)
 02:30 - Știri din lumea adventistă **r** (emisiune în limba engleză)
 03:00 - Taine din Scripturi **r** (Costi Gogoneață)
 03:50 - Lumini din trecut **r** (Adrian Neagu)
 04:00 - Jurnal de credință **r** (Beatrice Lospa)
 04:50 - Deschide Biblia **r** (Adelin Costache)
 05:00 - Popas de suflet **r** (Andra Croitoru)
 05:30 - Cliff **r** (emisiune în limba engleză)
 06:00 - A doua opinie **r** (Cristina Ișvan)
 06:30 - Răscruce **r** (Amota Lorant) (emisiune în limba maghiară)
 07:25 - Descendențe **r** (emisiune în limba engleză)
 07:30 - Pomul vieții **r** (diverși pastori)
 08:00 - Predică (Valentin Dănișă)
 09:00 - Comori din pământ (Traian Aldea)
 09:30 - Iisus dincolo de aparențe (Emil Lazăr)
 10:00 - Școala Cuvântului **r** (Florin Ristea)
 11:00 - Viață din Cuvânt (diverși pastori)
 12:00 - Străinul din Galileea (Mihai Brașov & Lucian Cristescu)
 13:00 - Pasiune pentru misiune (emisiune în limba engleză)
 13:30 - Popas de suflet **r** (Andra Croitoru)
 14:00 - Influențe (Cătălin Bărbulescu)
 15:00 - Din toată inima (Ileana Ciutan)
 15:30 - Dialoguri pentru tineri (Costi Gogoneață)
 16:00 - Semnele timpului **r** (Beni Ghegoiu)
 16:50 - Texte și semnificații **r** (Gabriel Ișvan)
 17:00 - Dileme în tranziție (emisiune în limba engleză)
 18:00 - Salt în viitor (Varga Laszlo Zoltan) (emisiune în limba maghiară)
 19:00 - Punctul de plecare (Adrian Bocăneanu) (emisiune în limba engleză)
 20:00 - Portative și portrete (Penina Cîrț)
 21:00 - Invincibilii (Mădălin Avramescu)
 21:50 - Ascende **r** (Daniel Bota)
 22:00 - Popas de suflet (Andra Croitoru)
 22:30 - Pomul vieții (diverși pastori)
 23:00 - Jurnal de credință **r** (Beatrice Lospa)
 23:50 - Deschide Biblia **r** (Adelin Costache)

57537